II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
της 8ης Ιουνίου 1994
περί του συμβιβάσιμου μιας συγκέντρωσης με την κοινή αγορά
(Υπόθεση αριθ. IV/M.269 — Shell/Montecatini)

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(94/811/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων [1], και ιδίως το άρθρο 8 παράγραφος 2,

την απόφαση της Επιτροπής της 7ης Φεβρουαρίου 1994 να κινήσει τη διαδικασία για την εν λόγω υπόθεση,

Αφού έδωσε στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις τη δυνατότητα να γνωστοποιήστουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτιάσεις της Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής συγκεντρώσεων [2],

Εκτιμώντας ότι:

(1) Η διαδικασία αυτή αφορά προτεινόμενη κοινή επιχείρηση στον τομέα των πολυολεφινών (Sophia) μεταξύ της Shell Petroleum N.V. (στο εξής: Shell) και της Montedison Nederland N.V. (στο εξής: Montedison), η οποία κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 4 Ιανουαρίου 1994 σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 (στο εξής: ο κανονισμός περί συγκεντρώσεων).

(2) Στις 26 Ιανουαρίου 1994 η Επιτροπή αποφάσισε να παρατείνει την αναστολή της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, και στις 7 Φεβρουαρίου 1994 κίνησε τη διαδικασία στην εν λόγω υπόθεση βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του εν λόγω κανονισμού.

I. ΤΑ ΜΕΡΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Τα μέρη

(3) Η Shell είναι εταιρεία holding εντός του ομίλου επιχειρήσεων Royal Dutch/Shell. Η Montedison ανήκει στον όμιλο επιχειρήσεων Ferruzi. Τα δικαιώματά της στον κλάδο των πολυολεφινών ανήκουν στην Montecatini Nederland BV μέσω δύο θυγατρικών, της Himont Inc. (πολυολεφίνες) και της Moplefan Spa (μεταγενέστερες εφαρμογές).

Η αρχικώς κοινοποιηθείσα πράξη

(4) Βάσει του αρχικού σχεδίου συγκέντρωσης το οποίο κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, η Montedison επρόκειτο να μεταβιβάσει στην Sophia, η οποία ανήκει κατά 50 % στη Shell και κατά 50 % στη Montedison, όλα τα συμφέροντά της στον τομέα των πολυελεφινών παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή και την εμπορία, τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας και τον εξοπλισμό Ε και Α, καθώς επίσης και όλες τις προγενέστερες και μεταγενέστερες δραστηριότητες. Η Montedison επρόκειτο να διατηρή-

[1] ΕΕ αριθ. L 395 της 30. 12. 1989, σ. 1 · διορθωτικό στην ΕΕ αριθ. L 257 της 21. 9. 1990, σ. 13.
[2] ΕΕ αριθ. C 366 της 22. 12. 1994, σ. 3.

σει εναπομένουσες μόνο δραστηριότητες σε μία από τις αγορές της κοινής επιχείρησης, πιο συγκεκριμένα τα δικαιώματα παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης της διεργασίας Spheripol για την παρασκευή πολυπροπυλενίου (PP) σε τρίτους στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (ΗΠΑ). Όσον αφορά τις προϋπάρχουσες κοινές επιχειρήσεις στον τομέα παραγωγής PP, την Montefina (Himont/Petrofina) και NSP (Himont/Statoil), βάσει του αρχικού σχεδίου συγκέντρωσης, η Montedison είτε θα μεταβίβαζε τη συμμετοχή της Himont στον άλλο εταίρο της κοινής επιχείρησης (δηλαδή την Petrofina ή Statoil) είτε τα δικαιώματα της Himont θα περιέρχονταν στην κατοχή της Sophia.

(5) Η Shell επρόκειτο να συνεισφέρει στην νέα κοινή επιχείρηση το μεγαλύτερο τμήμα των παγκοσμίων δραστηριοτήτων της στους κλάδους πολυπροπυλενίων (PP) και πολυαιθυλενίων (PE). Η Shell θα διατηρούσε εκτός της κοινής επιχείρησης:

— τις δραστηριότητες στις ΗΠΑ στον κλάδο των πολυολεφινών [μία μονάδα παραγωγής PP και συμμετοχή 50 % σε κοινή επιχείρηση μεταξύ της Shell και της Union Carbide Corporation (UCC) η οποία λειτουργεί μία μονάδα PP στο Seadrift του Τέξας],

— τα συμφέροντά της σε τρείς κοινές επιχειρήσεις, μία από τις οποίες, η ROW, βρίσκεται στην Ευρώπη. Η ROW είναι κοινή επιχείρηση μεταξύ της Shell και της BASF και ασχολείται με την παραγωγή και πώληση ευρέος φάσματος ολεφινών και πολυολεφινών,

— όλα τα υπάρχοντα συμφέροντά της που αφορούν προγενέστερα στάδια, ιδιαίτερα τις συσκευές πυρόλυσης για την παραγωγή αιθυλενίου και προπυλενίου, με εξαίρεση την πλατφόρμα Aubette, στο Berre της Γαλλίας,

— ορισμένες δραστηριότητες που αφορούν μεταγενέστερα στάδια (Wavin BV και Symalit AG),

— τα συμφέροντά της στον τομέα των πολυμερών πλην των πολυολεφινών.

Η πράξη όπως τροποποιήθηκε

(6) Μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων και για να ικανοποιηθούν οι ανησυχίες τις οποίες εξέφρασαν οι ανταγωνιστές, τα μέρη τροποποίησαν το αρχικό σχέδιο συγκέντρωσης με την ανάληψη δεσμεύσεων απέναντι στην Επιτροπή, οι οποίες αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 116 έως 119. Με την εκπλήρωση των δεσμεύσεων αυτών, η αρχική πράξη τροποποιείται ως εξής:

— οι παγκόσμιες δραστηριότητες της Montedison στον τομέα της τεχνολογίας PP θα παραμείνουν εκτός της Sophia, με τη μεταβίβασή τους σε μία επιχείρηση (Technipol) η οποία θα βρίσκεται στην αποκλειστική κατοχή και τον έλεγχο της Montedison. Στα περουσιακά στοιχεία της Technipol θα περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι δραστηριότητες της Montedison στην παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων εκμετάλλευσης, της άσκησης των αντιστοίχων δικαιωμάτων της βιομηχανικής ιδιοκτησίας, των πωλήσεων, της εμπορίας και του τεχνικού προσωπικού, το αντίστοιχο προσωπικό και ο εξοπλισμός Ε και Α που συνδέονται τόσο με την διεργασία όσο και με την τεχνολογία των καταλυτών, όπως επίσης και ένα πρότυπο εργαστάσιο PP για την ανάπτυξη και δοκιμή τεχνολογίας PP,

— η Montedison/Himont θα αποσυρθεί από την Montefina και θα πωλήσει τη συμμετοχή της στην Petrofina ή σε κάποιο τρίτο μέρος,

— η Montedison θα μεταβιβάσει στη Sophia τα εναπομένοντα συμφέροντά της στον τομα των πολυολεφινών παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών στοιχείων του ενεργητικού που αφορούν την παραγωγή και πώληση PP, καθώς και τις παγκόσμιες δραστηριότητές της σε άλλους κλάδους των πολυολεφινών, συμπεριλαμβανομένων των στοιχείων του ενεργητικού για προγενέστερες και μεταγενέστερες δραστηριότητες. Η συνεισφορά της Shell στη Sophia θα είναι όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί,

— η Technipol θα έχει όλους τους οικονομικούς και άλλου είδους πόρους που είναι απαραίτητοι για την άσκηση των δραστηριοτήτων της σε συνεχή, βιώσιμη και ανταγωνιστική βάση, ανεξάρτητα από τη Sophia και την Shell. Οποιαδήποτε σχέση μεταξύ της Sophia ή της Shell, αφενός, και της Technipol, αφετέρου, θα είναι αμερόληπτη και κάτω από τους συνήθεις εμπορικούς όρους.

II. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

(7) Η προτεινόμενη συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση. Κατά το 1992, ο συνολικός παγκόσμιος κύκλος εργασιών της Shell Petroleum N.V και της Montedison υπερέβαινε τα 5 000 εκατομμύρια Ecu και κάθε μία από τις επιχειρήσεις πραγματοποιούσε περισσότερο από 250 εκατομμύρια Ecu του κύκλου εργασιών τους στην Κοινότητα. Τα μέρη δεν είχαν πραγματοποιήσει περισσότερο από τα δύο τρίτα του κοινοτικού κύκλου εργασιών σε ένα και το αυτό κράτος μέλος.

III. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

(8) Η κοινοποιηθείσα πράξη, τροποποιήθηκε βάσει των δεσμεύσεων που ανέλαβαν τα μέρη, αποτελεί συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 3 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, λόγω του ότι, όπως εξηγείται κατωτέρω, η Sophia θα εκτελεί σε μόνιμη βάση όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας και δεν συνεπάγεται το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς είτε μεταξύ των ιδίων των ιδρυτικών επιχειρήσεων είτε μεταξύ αυτών και της κοινής επιχείρησης υπό την έννοια του εν λόγω άρθρου.

Κοινός έλεγχος

(9) Η Sophia θα ανήκει κατά 50 % στη Shell και κατά 50 % στη Montedison. Η συμφωνία για τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης προβλέπει ότι οι κυριότερες αποφάσεις πρέπει να εγκρίνονται και από τα δύο μέρη. Οι αποφάσεις αυτές περιλαμβάνουν: το συνολικό ετήσιο προϋπολογισμό, τις ουσιαστικές αλλαγές στην πολιτική ή τη στρατηγική της κοινής επιχείρησης, τα δάνεια που υπερβαίνουν τα [...] (1) εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ ετήσιως, τις επενδύσεις ή αποεπενδύσεις που υπερβαίνουν τα [...] εκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ και τη σύναψη ή επέκταση συμφωνιών όσον αφορά τις πρώτες ύλες. Κατά συνέπεια, η Shell και η Montedison έχουν από κοινού τον έλεγχο της Sophia.

(10) Η Shell αναμένεται να αναλάβει ηγετικό ρόλο στη διοίκηση της επιχείρησης, επειδή, μεταξύ άλλων, θα λάβει την τελική απόφαση σχετικά με το διορισμό του ανώτατου διευθυντικού στελέχους της κοινής επιχείρησης και οι διοριζόμενοι από τη Shell διευθυντές θα μπορούν να αποφασίζουν για όλα τα γενικής φύσεως θέματα, εκτός από εκείνα που έχουν θεμελιώδη ή στρατηγική σημασία.

Η κοινή επιχείρηση εκτελεί σε μόνιμη βάση όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής οντότητας

(11) Η Sophia θα έχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία του ενεργητικού, καθώς και τους πόρους εκείνους που θα της επιτρέψουν να πραγματοποιεί όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής μονάδας στον τομέα των πολυολεφινών. Όσον αφορά ειδικότερα την παραγωγή PP, παρά το γεγονός ότι οι δραστηριότητες της Montedison στον τομέα της τεχνολογίας PP θα παραμείνουν εκτός της κοινής επιχείρησης, αυτό δεν επηρεάζει τον χαρακτήρα της κοινής επιχείρησης ως αυτόνομης οικονομικής οντότητας στην αγορά παραγωγής PP, δεδομένου ότι οι περισσότεροι παραγωγοί PP δεν είναι δικαιοπάροχοι τεχνολογίας PP, αλλά λειτουργούν βάσει αδειών εκμετάλλευσης που έχουν εκχωρηθεί από κάποιον φορέα παροχής τεχνολογίας PP. Επιπλέον, η Sophia θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί την υπάρχουσα τεχνολογία PP και, στο βαθμό που ίσως χρειαστεί να προβεί σε αγορές τεχνολογικών βελτιώσεων ή άλλου είδους τεχνικών υπηρεσιών από την Technipol, προβλέπεται στις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει τα μέρη ότι μία τέτοια ενέργεια θα πραγματοποιηθεί σε αμερόληπτη βάση και κάτω από τους συνήθεις εμπορικούς όρους.

Απουσία συντονισμού ανταγωνιστικής συμπεριφοράς

(12) Η Sophia θα ασκεί τις δραστηριότητες της στους ακόλουθους τομείς: παραγωγή και πώληση PP· παραγωγή και πώληση PE και τεχνολογίας PE· παραγωγή αιθυλενίου και προπυλενίου· και μεταγενέστερες δραστηριότητες στους κλάδους των μεμβρανών και ινών. Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις που επήλθαν στο αρχικό σχέδιο συγκέντρωσης, η Sophia θα πάψει να έχει δραστηριότητες στην αγορά τεχνολογίας PP όπως ορίζεται στην παρούσα απόφαση, επειδή οι δραστηριότητες της Montedison στον τομέα της τεχνολογίας παγκοσμίως θα μεταφερθούν στην Technipol και οι υπάρχουσες δραστηριότητες της Shell στην αγορά τεχνολογίας PP, που βασίζονται στη συνεργασία της με την Union Carbide Corporation (UCC), δεν θα μεταφερθούν στη Sophia.

(13) Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η Montedison θα μεταβιβάσει στη Sophia όλα τα συμφέροντά της στον τομέα των πολυολεφινών παγκοσμίως, με εξαίρεση στις δραστηριότητες στην τεχνολογία PP, και, κατά συνέπεια θα αποσυρθεί από τις αγορές της κοινής επιχείρησης. Η άλλη μητρική επιχείρηση της Sophia, η Shell θα συνεχίσει τις δραστηριότητές της σε ορισμένες από τις αγορές της κοινής επιχείρησης, εφόσον θα διατηρήσει ορισμένα από τα συμφέροντά της στον κλάδο των πολυολεφινών εκτός της Sophia. Ωστόσο, επειδή η Shell θα αναλάβει τη γενική βιομηχανική ευθύνη για την κοινή επιχείρηση, δεν συνεπάγεται συντονισμός μεταξύ της Shell και της Sophia υπό την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

(14) Μετά τη συγκέντρωση, οι μητρικές επιχειρήσεις της Sophia θα συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους στην αγορά τεχνολογίας PP, η Montedison μέσω της Technipol και η Sophia ως συνεισφέρουσα την τεχνολογία PP στην Unipol, η οποία συνδυάζει τη διεργασία της UCC και τους καταλύτες της Shell. Μολονότι η αγορά αυτή θεωρείται προγενέστερη της αγοράς της κοινής επιχείρησης για την παραγωγή και πώληση PP, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ύπαρξη της Sophia δεν δικαιολογεί από μόνη της την υπόθεση ότι οι μητρικές επιχειρήσεις θα συντονίζουν τη συμπεριφορά της για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP, κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

(15) Όσον αφορά τις ειδικές περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες που συγκλίνουν στο γεγονός ότι η κατοχή της Sophia εκ μέρους των μητρικών εταιρειών δεν είναι πιθανό να οδηγήσει σε συντονισμό της ανταγωνιστικής τους συμπεριφοράς στην αγορά τεχνολογίας PP. Ο κύκλος εργασιών που πρόκειται να μεταφερθεί στην Technipol αντιπροσωπεύει μικρό μόνο ποσοστό του συνολικού ετήσιου κύκλου εργασιών της Montedison στον κλάδο PP (περίπου [...]), και είναι ακόμα μικρότερος εάν συγκριθεί με τον συνολικό κύκλο εργασιών της Sophia. Επιπλέον, σύμφωνα με τη δέσμευση των μερών, η Technipol θα λειτουργεί εντελώς ανεξάρτητα από τη Sophia και τη Shell και θα έχει επαρκείς ιδίους

(1) Στοιχεία που δεν δημοσιεύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων για την μη αποκάλυψη επαγγελματικών απορρήτων.

οικονομικούς πόρους. Η Shell δεν θα έχει καμία συμμετοχή στην Technipol και άρα το σύνολο των κερδών της Technipol θα προστεθεί σε εκείνο της Montedison [...]. Κατά συνέπεια, η Montedison, η οποία θα ελέγχει μόνη της την εμπορική στρατηγική της Technipol, φαίνεται να έχει πραγματικό συμφέρον στην συνέχιση μιας ενεργητικής πολιτικής παροχής αδειών εκμετάλλευσης, ούτως ώστε να μεγιστοποιηθεί η απόδοση της επένδυσής της στην Technipol.

(16) Συγχρόνως, πρέπει να σημειωθεί ότι η άλλη μητρική εταιρεία της Sophia, η Shell, ασκεί επίσης δραστηριότητες παροχής αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP. Ωστόσο, η σχέση μεταξύ των δύο τεχνολογιών, της Speripol και Unipol, δεν θα είναι στενή. Ενώ οι δραστηριότητες παροχής αδειών εκμετάλλευσης της Montedison θα ασκούνται άμεσα μέσω μίας θυγατρικής της οποίας θα έχει τον πλήρη έλεγχο και την ιδιοκτησία, οι δραστηριότητες της Shell στην εν λόγω αγορά θα βασίζονται σε μία συμφωνία συνεργασίας με ένα τρίτο μέρος, την UCC, η οποία μοιράζεται τον έλεγχο των δραστηριοτήτων αυτών με τη Shell και η οποία, μετά τη συγκέντρωση, θα συνεχίσει να έχει συμφέροντα στη συνέχιση της ενεργητικής πολιτικής παροχής αδειών εκμετάλλευσης. Η Shell Oil φαίνεται επίσης να έχει και αυτή συμφέροντα στον εν λόγω τομέα, δεδομένου ότι έχει πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις σε μία νέα μονάδα παραγωγής καταλύτη την τεχνολογία Unipol [...]. Σχετικά με την Shell, αυτή χρησιμοποιεί επί του παρόντος την Unipol σε ορισμένες από τις δικές της μονάδες PP και φαίνεται, συνεπώς, να επιθυμεί τη διατήρηση της βιωσιμότητας της εν λόγω τεχνολογίας.

(17) Επιπλέον, από χρηματοοικονομικής απόψεως, η Shell δεν έχει κάποιο συμφέρον στις δραστηριότητες της Montedison στην τεχνολογία PP και η Montedison δεν έχει από την πλευρά της κανένα συμφέρον στις αντίστοιχες δραστηριότητες τεχνολογίας PP της Shell με την UCC. Στην αγορά τεχνολογίας PP, υπάρχει ένας σχετικά περιορισμένος αριθμός συμβάσεων, κάθε μία μεγάλης αξίας (της τάξεως των 10 εκατομμυρίων Ecu). Το κίνητρο, άρα, για τη σύναψη σύμβασης άδειας εκμετάλλευσης είναι ισχυρό. Σε περίπτωση υποβολής προσφορών για νέες συμβάσεις αδειών εκμετάλλευσης PP, κάθε μία από τις Unipol και Sheripol θα έχουν, κατά συνέπεια, συμφέρον να υποβάλλουν προσφορά και, κατά συνέπεια, να αναγνωριστούν μεταξύ τους, εφόσον μόνο στην περίπτωση ανάθεσης σύμβασης ο δικαιοπάροχος θα εισπράξει κάποιο εισόδημα και, κατά συνέπεια, θα πραγματοποιήσει κέρδος για την επένδυσή του.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, φαίνεται συνεπώς ότι δεν είναι πιθανός ο συντονισμός μεταξύ των ιδρυτικών εταιρειών σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

IV. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΑΠΟ ΠΛΕΥΡΑΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

(18) Η παρούσα ανάλυση έχει σχέση με τις ανταγωνιστικές επιπτώσεις της συγκέντρωσης όπως κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή. Σύμφωνα με το αρχικό σχέδιο συγκέντρωσης, οι δραστηριότητες που μεταφέρονται στην κοινή επιχείρηση θα έχουν σχέση με τους ακόλουθους οικονομικούς τομείς: παραγωγή και πώληση PP και τεχνολογία PP· παραγωγή και πώληση PE και τεχνολογία PE· παραγωγή και πώληση αιθυλενίου και προπυλενίου· παραγωγή και πώληση εύκαμπτων μεβρανών για τη συσκευασία καταναλωτικών αγαθών, εύκαμπτων μεμβρανών για τη συσκευασία τροφίμων, ινών κλωσμένων υπό τήξη, μη υφασμένων ινών και τανιών/ινοταινιών.

(19) Δεν υπάρχει επικάλυψη μεταξύ των δραστηριοτήτων των μερών όσον αφορά: i) το αιθυλένιο και το προπυλένιο (προγενέστερες αγορές σε σχέση με το πολυαιθυλένιο και το πολυπροπυλένιο), δεδομένου ότι η Montedison δεν παράγει αιθυλένιο και δεν έχει πωλήσεις προπυλενίου στην ελεύθερη αγορά, ii) τις μεταγενέστερες αγορές (εύκαμπτες μεμβράνες για τη συσκευασία καταναλωτικών αγαθών· εύκαμπτες μεμβράνες για την συσκευασία τροφίμων· ίνες κλωσμένες υπό τήξη· μη υφασμένες ίνες· και ταινίες/ινοταινίες).

(20) Το πολυαιθυλένιο (PE) αποτελεί μία από τις δραστηριότητες που μεταβιβάστηκαν στη Sophia. Το PE προέρχεται από το πολυαιθυλένιο με πολυμερισμό. Υπάρχουν τρία διαφορετικά είδη PE, το υψηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο (HDPE), το χαμηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο (LDPE) και το γραμμικό χαμηλής πυκνότητας πολυαιθυλένιο (LLDPE). Σύμφωνα με τα κοινοποιούντα μέρη, η αγορά για την παραγωγή και πώληση HDPE πρέπει να θεωρηθεί ως μία σχετική αγορά προϊόντος, ενώ τα LDPE και LLPDE πρέπει να θεωρηθούν ότι αποτελούν μία άλλη σχετική αγορά προϊόντος. Όσον αφορά τον ορισμό της γεωγραφικής αγοράς, φαίνεται ότι η παραγωγή και πώληση PE λαμβάνει χώρα σε όλη τη Δυτική Ευρώπη, οι δε πελάτες και προμηθευτές βρίσκονται σε όλη αυτή τη γεωγραφική περιοχή. Δεν είναι, ωστόσο, απαραίτητο να ληφθεί απόφαση για τον ακριβή ορισμό της αγοράς των προϊόντων, όπως επίσης και της γεωγραφικής αγοράς, επειδή, όπως εξηγείται κατωτέρω, ακόμα και στο πλαίσιο ενός στενού ορισμού της αγοράς, η προτεινόμενη συγκέντρωση δεν θα δημιουργήσει ούτε θα ενισχύσει κάποια δεσπόζουσα θέση στην εσωτερική αγορά ή σε σημαντικό τμήμα αυτής.

(21) Η Shell παράγει LDPE και LLDPE. Το μερίδιο αγοράς της στη Δυτική Ευρώπη από πλευράς παραγωγικής ικανότητας είναι κάτω του 10 %. Η Montedison δεν έχει ακόμη αρχίσει να παράγει PE [...] και η ισχύς της στον εν λόγω τομέα έγκειται στην τεχνολογία διεργασίας PE (Spherilene), που θα συνεισφέρει στην κοινή επιχείρηση. Ωστόσο, δεν φαίνεται να δημιουργείται δεσπόζουσα θέση για τους ακόλουθους λόγους: i) όσον αφορά την παραγωγή και πώληση PE, υπάρχουν αρκετοί άλλοι σημαντικότεροι ανταγωνιστές από την Shell, συμπεριλαμβανομένων εταιρειών όπως είναι οι Enichem, BP, Borealis και Dow Chemical, και ii) όσον αφορά την τεχνολογία PE, υπάρχουν διαθέσιμες εναλλακτικές τεχνολογίες, όπως εκείνη που προσφέρει η Union Carbide, που μπορούν να θεωρηθούν ως επαρκείς εναλλακτικές λύσεις.

(22) Βάσει των ανωτέρω, η ανάλυση που ακολουθεί θα επικεντρωθεί στις επιπτώσεις της συγκέντρωσης στην αγορά για την παραγωγή και πώληση πολυπροπυλενίου (PP) και στην αγορά τεχνολογίας PP.

Α. **Ορισμός της αγοράς προϊόντος**

i) *Παραγωγή και πώληση PP*

(23) Το PP ανήκει στην κατηγορία των πολυολεφινών, μία οικογένεια θερμοπλαστικών που προέρχονται από μία συγκεκριμένη ομάδα χημικών ουσιών γνωστών με το όνομα ολεφίνες, που περιλαμβάνουν επίσης το PE και το πολυβουτυλένιο PB. Οι ολεφίνες λαμβάνονται από το πετρέλαιο ή το φυσικό αέριο. Η παραγωγή πολυολεφινών περιλαμβάνει τα ακόλουθα βασικά στάδια. Στο πρώτο στάδιο, οι πρώτες ύλες των υδρογονανθράκων για την παραγωγή των βασικών χημικών ουσιών (νάφθα, αιθάνιο κ.λπ.) λαμβάνονται από το πετρέλαιο ή το φυσικό αέριο. Οι βασικές χημικές ουσίες όπως είναι ολεφίνες (π.χ. αιθυλένιο και προπυλένιο) παράγονται στη συνέχεια με τη βοήθεια πυρόλυσης με ατμό ή αφυδρογόνοσης. Οι πολυολεφίνες προέρχονται από τις ολεφίνες με πολυμερισμό, διεργασία κατά τη διάρκεια της οποίας τα μονομερή (ολεφίνες) αντιδρούν μεταξύ τους για να παράγουν μεγάλες αλυσίδες επαναλαμβανόμενων σειρών μονομερών (πολυμερή). Οι πολυολεφίνες υπόκεινται σε περαιτέρω επεξεργασία από τη βιομηχανία πλαστικών για την κατασκευή ενός ευρέος φάσματος καταναλωτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων των μεμβρανών, των ινών, των προϊόντων που έχουν διαμορφωθεί σε τύπους και των προϊόντων εξέλασης.

(24) Το PP χρησιμοποιείται από τη βιομηχανία επεξεργασίας πλαστικών σε μεγάλο αριθμό εφαρμογών, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι οι μεμβράνες, οι ίνες, τα συστατικά μέρη των αυτοκινήτων, όπως οι προφυλακτήρες και οι πίνακες των οργάνων, οι οικιακές συσκευές, τα έπιπλα κήπου, τα ξύλινα δικτυωτά κιβώτια, άλλου είδους κιβώτια και κάδοι, τα καλύμματα, τα πώματα και τα δοχεία συσκευασίας με λεπτά τοιχώματα, οι σωληνώσεις αποχέτευσης και χημικών ουσιών, οι ταινίες και τα φύλλα που χρησιμοποιούνται για τη συσκευασία και τις κατασκευές, τη συσκευασία ειδών διατροφής. Στα ειδικά χαρακτηριστικά του PP περιλαμβάνονται η χαμηλότερη πυκνότητα σε σχέση με όλα τα θερμοπλαστικά, ο ευκολότερος χρωματισμός, η αντίσταση στις μεγάλες θερμοκρασίες, η υψηλή αντίσταση στις τριβές, ο καλύτερος σχεδιασμός.

(25) Σύμφωνα με τα κοινοποιούντα μέρη, παρά το γεγονός ότι υπάρχει κάποιος βαθμός δυνατότητας υποκατάστασης μεταξύ PP και PE, ειδικότερα το πολυαιθυλένιο υψηλής πυκνότητας, ή άλλα υλικά, το PP δεν δύναται να υποκατασταθεί πλήρως από άλλα υλικά για όλες τις εφαρμογές. Οι έρευνες της Επιτροπής επιβεβαιώνουν επίσης ότι το PP δεν υποκαθίσταται επαρκώς από άλλα θερμοπλαστικά ή άλλου είδους υλικά για τις περισσότερες εφαρμογές λόγω των ειδικών ιδιοτήτων του και της ιδιαίτερα πλεονεκτικής σχέσης μεταξύ κόστους και απόδοσης. Κατά συνέπεια, η σχετική αγορά προϊόντος είναι εκείνη της παραγωγής και πώλησης PP.

(26) Υπάρχουν τρείς βασικοί τύποι ή οικογένειες PP, συγκεκριμένα τα ομοπολυμερή, τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου 70-75 % της κατανάλωσης PP, τα τυχαία συμπολυμερή, τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου 5 % της κατανάλωσης PP και τα κρουστικά ή μαζικά συμπολυμερή τα οποία αντιπροσωπεύουν 25 % περίπου της κατανάλωσης PP. Οι ιδιότητες και οι τελικές χρήσεις των τριών τύπων PP διαφέρουν. Τα ομοπολυμερή παράγονται σε ποιότητα εμπορίου και ειδικές ποιότητες. Είναι περισσότερο άκαμπτα και έχουν μεγαλύτερη αντίσταση σε σύγκριση με τα συμπολυμερή, πλην όμως η αντοχή τους στην κρούση είναι χαμηλότερη. Τα μαζικά συμπολυμερή είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για εφαρμογές όπου απαιτείται πολύ υψηλή αντοχή στην κρούση (π.χ. στον κλάδο της αυτοκινητοβιομηχανίας). Τα τυχαία συμπολυμερή χρησιμοποιούνται κυρίως στις μεμβράνες (φάκελλοι εγγράφων, υλικά συσκευασίας και φύλλα έλασης, θερμοσυγκολλούμενα στρώματα) λόγω της διαφάνειάς τους, της καλής αντοχής τους στις στρεβλώσεις λόγω θερμότητας και της ευκολίας κατά την επεξεργασία τους. Από την πλευρά της προσφοράς, και οι τρείς τύποι PP προέρχονται από τον πολυμερισμό του προπυλενίου, μολονότι προστίθεται και αιθυλένιο κατά τον πολυμερισμό των μαζικών και τυχαίων συμπολυμερών. Τα ομοπολυμερή και τα τυχαία συμπολυμερή παράγονται στον ίδιο αντιδραστήρα (αντιδραστήρας ομοπολυμερισμού). Πλην όμως χρειάζεται και ένας δεύτερος αντιδραστήρας (αντιδραστήρας συμπολυμερισμού) για την παραγωγή των μαζικών συμπολυμερών. Επειδή δεν είναι εξοπλισμένες όλες οι μονάδες παραγωγής PP με αντιδραστήρα συμπολυμερισμού, φαίνεται να υπάρχει περιορισμένη δυνατότητα υποκατάστασης από την πλευρά της προσφοράς μεταξύ μαζικών πολυμερών και άλλων τύπων PP, με αποτέλεσμα τα μαζικά συμπολυμερή να θεωρούνται ως χωριστή αγορά προϊόντος. Το θέμα αυτό μπορεί να αφεθεί ανοικτό, επειδή, ανεξάρτητα από τον ευρύτερο ή στενότερο ορισμό της αγοράς, όπως εξηγείται κατωτέρω, η αξιολόγηση των επιπτώσεων της συγχώνευσης δεν αλλάζει.

(27) Στο εσωτερικό των τριών αυτών διαφορετικών οικογενειών PP υπάρχει μεγάλη ποικιλία ποιοτήτων. Διάφοροι παράγοντες επιτρέπουν το διαχωρισμό μεταξύ των ποιοτήτων PP, συμπεριλαμβανομένων του ιξώδους όπως μετράται με το συντελεστή παροχής τήγματος, της παρουσίας διαφορών χημικών και πρόσθετων ουσιών, του μοριακού βάρους, της κατανομής, της κρυσταλλικής μορφής και της μορφολογίας. Οι ειδικές ποιότητες παρασκευάζονται συνήθως μετά από αίτηση ή σε συνεργασία με τους πελάτες. Δεδομένου ότι οι ποιότητες PP διαφέρουν στα χαρακτηριστικά τους, την τιμή και τη χρήση τους, δεν υπάρχει δυνατότητα εναλλαγής μεταξύ τους από την άποψη της ζήτησης. Αφετέρου, φαίνεται ότι σε κάθε μία οικογένεια PP (π.χ. ομοπολυμερή, μαζικά συμπολυμερή και τυχαία συμπολυμερή), οι παραγωγοί PP μπορούν σχετικά εύκολα να μεταπηδήσουν από την παραγωγή μίας ποιότητας PP σε κάποια άλλη ποιότητα, μεταβάλλοντας τις συνθήκες πολυμερισμού (πίεση αντιδραστήρα, θερμοκρασία) ή με τη χρησιμοποίηση διαφορετικών πρόσθετων ουσιών. Οι οικονομικές παράμετροι παίζουν κάποιο ρόλο στο θέμα αυτό, πλην όμως φαίνεται ότι οι εγκαταστάσεις PP μπορούν να λειτουργήσουν με τρόπο που να αποφεύγονται οι περιττές αλλαγές μεταξύ των διαφόρων

ποιοτήτων και άρα να ελαχιστοποιείται η παραγωγή υλικών εκτός προδιαγραφών. Λόγω του ιδιαίτερα υψηλού βαθμού δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς συνάγεται ότι, στο εσωτερικό κάθε οικογένειας PP, οι διάφορες ποιότητες δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι αποτελούν χωριστές σχετικές αγορές προϊόντων.

ii) *Τεχνολογία PP*

(28) Το PP παράγεται με πολυμερισμό υγρού προπυλενίου (μαζικός πολυμερισμός) ή αερίου προπυλενίου (πολυμερισμός σε αέρια φάση). Για την παραγωγή ορισμένων τύπων PP προστίθεται αιθυλένιο (ή άλλο μονομερές) είτε κατά την έναρξη του πολυμερισμού (τυχαία συμπολυμερή) είτε σε μεταγενέστερο στάδιο (μαζικά ή κρουστικά συμπολυμερή). Τα πρόσθετα ή οι τροποποιητές μπορούν επίσης να προστεθούν για να ενισχύσουν ή να μεταβάλουν ορισμένα χαρακτηριστικά του επιθυμητού πολυμερούς για ειδικές εφαρμογές. Σε όλες τις περιπτώσεις, ο πολυμερισμός του πολυπροπυλενίου για την παραγωγή PP περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: i) την πρώτη ύλη, το προπυλένιο, ii) έναν κατάλληλο καταλύτη, δηλαδή μία χημική ουσία που χρησιμοποιείται κατά τον πολυμερισμό για να προωθήσει την χημική αντίδραση χωρίς να επηρεαστεί η ίδια από αυτήν, iii) την απαραίτητη τεχνολογία και τεχνογνωσία για την χρησιμοποίηση του καταλύτη στον πολυμερισμό, και iv) την απαραίτητη τεχνολογία διεργασίας και την τεχνογνωσία για το σχεδιασμό και τη χρησιμοποίηση του εξοπλισμού στον οποίο λαμβάνει χώρα ο πολυμερισμός.

(29) Μετά την εξέλιξη των βασικών καταλυτών για την παραγωγή PP κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1950, οι καταλύτες, η διεργασία και η τεχνολογία παραγωγής PP έχουν σημειώσει μεγάλη πρόοδο κατά τα τελευταία 30 χρόνια, κυρίως λόγω των βελτιώσεων των καταλυτών. Η μετάβαση από την παλαιότερη διεργασία ιλύος (slurry process) σε περισσότερο προηγμένες διαδικασίες μαζικής και αέριας φάσης ήταν αποτέλεσμα σημαντικών καινοτομιών στον τομέα των καταλυτών. Ειδικότερα, το γεγονός αυτό οδήγησε σε σημαντικά υψηλότερες αποδόσεις των καταλυτών. Στις αρχές της δεκαετίας του 1960, ένα χιλιόγραμμο καταλύτη απέδιδε 1 000 χιλιόγραμμα περίπου πολυμερούς, ενώ με την πρόοδο που σημειώθηκε η απόδοση του καταλύτη βελτιώθηκε, δίνοντας 20 000 έως 50 000 χιλιόγραμμα πολυμερούς. Παρόμοιες βελτιώσεις αφορούν την ανάπτυξη ανώτερων ιδιοτήτων του PP και την απλοποίηση της διεργασίας με την μείωση των σταδίων του πολυμερισμού (π.χ. η αύξηση της απόδοσης του καταλύτη μείωσε την ποσότητα του καταλύτη που παραμένει στον αντιδραστήρα σε τέτοιο βαθμό, ώστε να μην είναι πλέον απαραίτητη η αφαίρεση των υπολειμάτων του καταλύτη).

(30) Σημαντική έρευνα διεξάγεται επί του παρόντος κυρίως στον τομέα των «υλικών τα οποία επεκτείνουν ή συνδυάζουν τα χαρακτηριστικά διαφόρων πολυολεφινών και, κατά συνέπεια, χρησιμεύουν σε ειδικές εφαρμογές. Ωστόσο, δεν αναμένεται κατά τα επόμενα χρόνια η ανάπτυξη και εμπορική εκμετάλλευση κάποιας ριζικά νέας διεργασίας παραγωγής ρητίνης PP. Ορισμένες επιχειρήσεις εργάζονται σήμερα πάνω σε μία νέα γενιά καταλυτών, συγκεκριμένα τα μεταλλοκένια. Δεν μπορεί προς το παρόν να προβλεφθεί με ακρίβεια το εύρος της χρησιμοποίησης της νέας αυτής γενιάς καταλυτών. Η πρόσφατη έρευνα στον εν λόγω τομέα έχει ως στόχο την ενίσχυση των ιδιοτήτων του PP για ορισμένες ειδικές εφαρμογές (π.χ. συνδιοτακτικό PP) στο πλαίσιο των υπαρχουσών διεργασιών PP. Σύμφωνα με τους ενδιαφερόμενους, θα χρειαστούν ακόμα αρκετά χρόνια ερευνών και εξελίξεων προτού καταστεί δυνατή η πλήρης εκμετάλλευση του δυναμικού καινοτομίας στους εν λόγω καταλύτες. Εν πάση περιπτώσει, φαίνεται ότι οι καταλύτες μεταλλοκένια δεν πρόκειται να διατεθούν στο εμπόριο προτού περάσουν πέντε έως επτά χρόνια. Όσον αφορά την έρευνα της Himont καθώς και τις αναπτυξιακές της δραστηριότητες, επικεντρώνονται κυρίως στα προηγμένα υλικά που συνδυάζουν ιδιότητες διαφορετικών πολυμερών με βάσει τη νεοαναπτυχθείσα τεχνολογία Catalloy και Hivalloy.

Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας

(31) Η ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων τεχνολογιών PP κατοχυρώνεται ή προστατεύεται διαφορετικά με τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Ένας παρασκευαστής PP ο οποίος δεν έχει αναπτύξει την δική του τεχνολογία θα λειτουργεί με άδεια εκμετάλλευσης που θα του παραχωρήσει ο προμηθευτής της τεχνολογίας PP και, βάσει αυτής, θα του χορηγηθούν τεχνικές πληροφορίες (τεχνογνωσία) σχετικά τόσο με τις διεργασίες όσο και τους καταλύτες, καθώς επίσης και προστασία βάσει των σχετικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Σε αντάλλαγμα, ο δικαιούχος υποχρεούται να μεταχειρίζεται όλες τις τεχνικές πληροφορίες ως εμπιστευτικές και για αποκλειστική του χρήση, εκτός εάν είναι ή καταστούν στην πορεία ευρύτερα γνωστές.

(32) Στον τομέα των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η κατοχή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για τη βασική εφεύρεση, όπως επίσης και για τις παρεπόμενες βελτιώσεις, μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο εισόδου στην αγορά τεχνολογίας. Οι ίδιες οι βελτιώσεις μπορούν να αποτελέσουν σημαντικές τεχνολογικές καινοτομίες (π.χ. η εισαγωγή δοτών ηλεκτρονίων που οδήγησε σε μεγάλη αύξηση της απόδοσης του καταλύτη). Τα εν λόγω διπλώματα ευρεσιτεχνίας μπορούν να καθοριστούν ή ακόμα και να αναβάλουν επ' αόριστον τη νέα είσοδο ενδιαφερομένων, οι οποίοι επιθυμούν να αναπτύξουν νέες τεχνολογίες και οι οποίες δεν παραβιάζουν τα εν λόγω διπλώματα. Στο πλαίσιο αυτό, ο κίνδυνος μακροχρόνιων και δαπανηρών δικαστικών προσφυγών για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα υπονόμευε σοβαρά τις μελλοντικές δραστηριότητες εκχώρησης αδειών εκμετάλλευσης, διότι τόσο ο δικαιοπάροχος όσο και ο δικαιοδόχος κινδυνεύουν να διωχθούν δικαστικώς από τον κάτοχο του δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας για παραβίαση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Μία συμφωνία μη διεκδίκησης με τον αρχικό κάτοχο του διπλώματος θα εξαλείψει την αβεβαιότητα αυτή, πλην όμως εξαρτά την δυνητική είσοδο, καθώς και τους όρους εισόδου, από τη συγκατάθεση του κατόχου του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Διάρθρωση της αγοράς

(33) Παρατηρείται σημαντική δραστηριότητα παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης στη βιομηχανία PP, οι δε παρασκευαστές PP είναι είτε δικαιοπάροχοι είτε δικαιοδόχοι της τεχνολογίας PP. Η εν λόγω δραστηριότητα λαμβάνει χώρα σε διαφορετική αγορά από εκείνη της παραγωγής PP. Οι πελάτες στην αγορά αυτή είναι οι παραγωγοί PP οι οποίοι χρειάζονται την τεχνολογία για την παρασκευή PP και οι προμηθευτές είναι κατά κανόνα οι παρασκευαστές PP (μολονότι η Union Carbide δεν αποτελεί ενεργό προμηθευτή PP) που έχουν αναπτύξει και είναι πρόθυμοι να εκχωρήσουν άδεια εκμετάλλευσης για την τεχνολογία PP.

Προμηθευτές

(34) Από την πλευρά της προσφοράς, ο φορέας παροχής της τεχνολογίας χορηγεί στον πελάτη τις απαραίτητες γνώσεις για το σχεδιασμό, την κατασκευή και λειτουργία μιας μονάδας παραγωγής PP και του επιτρέπει να πωλεί το παραγόμενο PP, προστατεύοντας αυτόν και τους πελάτες του μέσω των αντίστοιχων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Οι τελειοποιήσεις ή βελτιώσεις της τεχνολογίας όχι όμως και οι ριζικές μεταβολές, κοινοποιούνται στο δικαιούχο από καιρού εις καιρόν. Η βασική αυτή υπηρεσία συνοδεύεται από άλλες συναφείς υπηρεσίες όπως είναι η τεχνική υποστήριξη, η παροχή βοήθειας προς τους πελάτες ή οι τεχνικές υπηρεσίες — σε ορισμένες περιπτώσεις ο δικαιοπάροχος κατασκευάζει ο ίδιος τις εγκαταστάσεις. Ο καταλύτης που περιλαμβάνεται στο πακέτο διατίθεται είτε άμεσα από το δικαιοπάροχο είτε παρασκευάζεται από το δικαιοδόχο βάσει αδείας και με τη βοήθεια των τεχνικών γνώσεων που παρέχει ο δικαιοπάροχος.

Πελάτες

(35) Στην πλευρά της ζήτησης, οι πελάτες είναι συνήθως παραγωγοί PP οι οποίοι δεν διαθέτουν δική τους τεχνολογία PP. Λόγω του σημαντικού κόστους που αντιπροσωπεύει η αρχική έρευνα και ανάπτυξη, των προαπαιτούμενων ειδικών γνώσεων και των αβέβαιων αποτελεσμάτων των προσπαθειών ανάπτυξης, αρκετοί παραγωγοί PP προτιμούν να μην αναπτύσσουν την δική τους Ε και Α και, κατά συνέπεια, χρειάζονται άδεια εκμετάλλευσης από επιχειρήσεις οι οποίες διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνολογία.

(36) Οι επιχειρήσεις με δική τους Ε και Α μπορεί επίσης να είναι δυνητικοί πελάτες. Για παράδειγμα, οι επιχειρήσεις που έχουν αναπτύξει τους δικούς τους καταλύτες ίσως χρειαστεί να συνάψουν κάποια συμφωνία διακανονισμού όσον αφορά το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ή να επιτύχουν απλώς μία άδεια εκμετάλλευσης του διπλώματος ευρεσιτεχνίας προτού τους επιτραπεί να χρησιμοποιήσουν τους καταλύτες αυτούς και, σε κάθε περίπτωση, τους λείπει η διεργασία για την παρασκευή PP, την οποία πρέπει να τους παραχωρήσει κάποιος τρίτος. Επιπλέον, επειδή, για τεχνικούς λόγους, η εναρμόνιση χωριστών τεχνολογιών όσον αφορά τους καταλύτες και τη διεργασία για την επίτευξη αποτελεσματικής παραγωγής είναι πολύπλοκη και δαπανηρή, η πρακτική των επιχειρήσεων αυτών είναι να αγοράζουν αρχικά ένα συνολικό πακέτο τεχνολογίας και να επιδιώκουν στην συνέχεια την αντικατάσταση του καταλύτη του δικαιοπάροχου. Αποτέλεσμα είναι, σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής, ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις βρίσκονται στην αγορά τεχνολογίας PP. Ακόμη και οι επιχειρήσεις που έχουν αναπτύξει δική τους διεργασία και καταλύτη για την παρασκευή PP μπορούν να επιλέξουν ένα άλλο πακέτο τεχνολογίας εφόσον είναι αποδοτικότερο ή ανταποκρίνεται καλύτερα στις απαιτήσεις του προϊόντος τους.

(37) Οι πελάτες των αδειών εκμετάλλευσης μπορεί να είναι νεοεισερχόμενοι στη βιομηχανία PP ή ήδη υφιστάμενοι δικαιοδόχοι οι οποίοι επιθυμούν να επεκτείνουν την παραγωγική τους ικανότητα. Οι διατάξεις των υφιστάμενων συμφωνιών παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης όσον αφορά τη μελλοντική επέκταση της παραγωγικής ικανότητας ποικίλουν. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο δικαιοδόχος έχει την δυνατότητα, έναντι καταβολής συμπληρωματικών δικαιωμάτων, να χρησιμοποιήσει την παραχωρηθείσα τεχνολογία για την αύξηση της παραγωγικής του ικανότητας στις ίδιες εγκαταστάσεις, ενώ σε άλλες περιπτώσεις η επιλογή αυτή καλύπτει την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας με την ανέγερση νέων εγκαταστάσεων εντός του γεωγραφικού χώρου που καλύπτεται από τη συμφωνία (συνήθως μία ή περισσότερες χώρες). Ούτως ή άλλως, η Επιτροπή θεωρεί ότι η απλή ύπαρξη ενός δικαιώματος επιλογής δεν σημαίνει ότι ο ενδιαφερόμενος είναι αδιάφορος στα πλεονεκτήματα άλλων εναλλακτικών δυνατοτήτων. Αντίθετα, η αξία του δικαιώματος επιλογής προσδιορίζεται ακριβώς από τις εναλλακτικές αυτές δυνατότητες. Εάν υπάρχει ουσιαστικός ανταγωνισμός στην αγορά αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας PP, αυτό σημαίνει ότι εάν μία διαφορετική σύμβαση εκμετάλλευσης είναι περισσότερο ελκυστική, τότε ο κάτοχος του δικαιώματος επιλογής δεν θα ασκήσει το δικαίωμα αυτό και θα αγοράσει κάποια άλλη άδεια εκμετάλλευσης. Εναλλακτικά, ο κάτοχος του δικαιώματος μπορεί να επαναδιαπραγματευτεί με τον αρχικό δικαιοπάροχο και να επιτύχει όρους ευνοϊκότερους που αντικατοπτρίζουν επίσης την ανταγωνιστική πίεση από την ύπαρξη εναλλακτικής σύμβασης εκμετάλλευσης. Συμπερασματικά. ο κάτοχος ενός δικαιώματος επιλογής είναι, σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής, στην αγορά παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας και επωφελείται από την ύπαρξη πραγματικού ανταγωνισμού σε αυτήν.

(38) Οι παραγωγοί PP επωφελούνται φυσικά από τη διαθεσιμότητα οικονομικά συμφερουσών και υψηλών επιδόσεων τεχνολογιών. Η ίδια η πρόσβαση στην τεχνολογία είναι ζωτικής σημασίας, διότι διαφορετικά δεν είναι δυνατή η είσοδος νέων ανταγωνιστών στην αγορά ή η επέκταση της παραγωγικής ικανότητας από τους ήδη υπάρχοντες φορείς, οι οποίοι εξαρτώνται από την παραχώρηση εκμετάλλευσης της τεχνολογίας. Η επιλογή μιας συγκεκριμένης τεχνολογίας για μία μονάδα έχει μακροπρόθεσμες επιπτώσεις, δεδομένου του σημαντικού κόστους και της διάρκειας ζωής (20-30 χρόνια) των εγκαταστάσεων από τη στιγμή που θα κατασκευασθούν. Ο ανταγωνισμός στην αγορά τεχνολογίας εξασφαλίζει την επίτευξη του καλύτερου δυνατού αποτελέσματος από πλευράς τιμής, ποιότητας και άλλων ανταγωνιστικών παραμέτρων όσον αφορά ένα απαραίτητο στοιχείο της παραγωγής PP.

Ζήτηση αδειών εκμετάλλευσης

(39) Η αύξηση της πραγματικής ή της αναμενόμενης ζήτησης PP οδηγεί στην επέκταση των εγκαταστάσεων και στη ζήτηση αδειών εκμετάλλευσης. Στην πράξη, η ζήτηση έδειξε τάσεις συγκέντρωσης κατά την διάρκεια ορισμένων περιόδων («licensing rounds») λόγω της ταυτόχρονης απόφασης ορισμένων παραγωγών να επεκτείνουν την παραγωγική τους ικανότητα με βάση τις προβλέψεις της ζήτησης. Ωστόσο, στο διάστημα μεταξύ των περιόδων αυτών παρατηρείται επίσης μία περισσότερο περιορισμένη δραστηριότητα παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης. Ο τελευταίος κύκλος παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης διήρκησε από το 1985 έως το 1989. Στη συνέχεια, η εν λόγω δραστηριότητα μειώθηκε λόγω της υπερβάλλουσας παραγωγικής ικανότητας PP στη βιομηχανία.

(40) Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, κατά τα επόμενα δέκα χρόνια, η παγκόσμια αγορά PP προβλέπεται να αναπτυχθεί με μέσο ρυθμό 6-7 % ετησίως. Οι αγορές της Δυτικής Ευρώπης και της Βορείου Αμερικής αναμένεται να σημειώσουν ρυθμούς ανάπτυξης 5-6 % κατ' έτος, ενώ το υπόλοιπο τμήμα της παγκόσμιας αγοράς προβλέπεται να αναπτυχθεί με ρυθμό 10-15 % κατ' έτος. Κατά συνέπεια, αναμένεται να υπάρξει στη βιομηχανία ανάγκη πρόσθετης παραγωγικής ικανότητας PP. Η επέκταση της τρέχουσας παραγωγικής ικανότητας μπορεί να λάβει διάφορες μορφές, συμπεριλαμβανομένης της αποσυμφόρησης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή της ανέγερσης νέων, ανάλογα, μεταξύ άλλων, με το μέγεθος της σχεδιαζόμενης αύξησης (π.χ. η επέκταση μέσω των αποσυμφόρησης έχει περιορισμούς ως προς το παραγωγικό δυναμικό) και τη στρατηγική των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων (π.χ. μία επιχείρηση που σχεδιάζει να δραστηριοποιηθεί σε αρκετές χώρες μπορεί να επιλέξει την ανέγερση μιας μονάδας σε διαφορετική τοποθεσία από την ήδη υφιστάμενη). Σε κάθε περίπτωση, αναμένεται ότι η ανάγκη επέκτασης της παραγωγικής ικανότητας θα οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της ζήτησης για χορήγηση αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας παγκοσμίως. Ορισμένες επιχειρήσεις έχουν ήδη συγκεκριμένα σχέδια επέκτασης και έχουν αρχίσει να εξετάσουν τις διαθέσιμες τεχνολογίες με σκοπό τη λήψη άδειας εκμετάλλευσης. Κατωτέρω θα εξεταστεί το θέμα της ζήτησης των αδειών αυτών, ειδικότερα στη Δυτική Ευρώπη.

Πακέτο «διεργασία συν καταλύτης»

(41) Κατά γενικό κανόνα, η τεχνολογία PP αναπτύσσεται και παρέχεται η εκμετάλλευσή της με την μορφή «πακέτου», που αποτελείται από τη διεργασία πολυμερισμού και τον καταλύτη. Ο ρόλος του καταλύτη στον πολυμερισμό είναι σημαντικός, επειδή καθορίζει τις ιδιότητες του PP. Ο σχεδιασμός της διεργασίας επηρεάζεται από τον καταλύτη που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί και η εισαγωγή διαφορετικού καταλύτη θα έχει κανονικά επιπτώσεις στο φάσμα των προϊόντων που θα προκύψουν.

(42) Στην πράξη, ορισμένοι δικαιοδόχοι πακέτου PP έχουν αναπτύξει το δικό τους καταλύτη, με σκοπό να μεταβάλουν τις ιδιότητες του τελικού προϊόντος για ορισμένες ειδικές εφαρμογές. Ωστόσο, για τον ορισμό της αγοράς προϊόντος, πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ διεργασίας και καταλύτη. Η πρακτική που ακολουθούσαν οι δικαιοδόχοι ήταν να αγοράζουν ένα συνολικό πακέτο τεχνολογίας και να επιδιώκουν την ανάπτυξη καταλυτών οι οποίοι θα μπορούσαν να συμπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τον αρχικό καταλύτη με τον οποίο είχε παραχωρηθεί η άδεια εκμετάλλευσης, μετά μόνο από την αγορά του αρχικού πακέτου. Σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, εάν οι παρασκευαστές PP επιθυμούν σήμερα να κατασκευάσουν μία νέα μονάδα, θα επεδίωκαν μία ενιαία άδεια που θα περιλάμβανε όλο το πακέτο, σε αντίθεση με τις χωριστές άδειες για τη διεργασία και τον καταλύτη. Αυτό συμβαίνει επειδή η ανάπτυξη του καταλύτη διαρκεί αρκετά χρόνια (συνήθως τουλάχιστον τρία έως πέντε χρόνια), απαιτεί σημαντικές δαπάνες Ε και Α, βασικές τεχνολογικές γνώσεις και είναι ριψοκίνδυνη. Επιπλέον, η εγγύηση του δικαιοπάροχου όσον αφορά τις επιδόσεις θα καλύπτει μόνο το πακέτο «διεργασία συν καταλύτης» στο οποίο είχε αρχικά χορηγηθεί άδεια εκμετάλλευσης. Βάσει των ανωτέρω, και με την επιφύλαξη της πιθανότητας ορισμένοι δικαιοδόχοι PP να επιθυμούν να αγοράσουν χωριστά τη διεργασία και τον καταλύτη, η Επιτροπή θεωρεί ότι, για τους σκοπούς της απόφασης, ο ορισμός της σχετικής αγοράς προϊόντος για την τεχνολογία PP μπορεί να βασιστεί στο ενιαίο «πακέτο» που αντιπροσωπεύει η τεχνολογία «διεργασία και καταλύτης».

Διάκριση των μεθόδων ιλύος (slurry) από τις προηγμένες διεργασίες αέριας φάσης ή κατά μάζες

(43) Οι διεργασίες αέριας φάσης και κατά μάζες αποτελούν απλούστερη και αποδοτικότερη μέθοδο παραγωγής PP σε σύγκριση με τις παλαιότερες μεθόδους ιλύος που εχρησιμοποιούντο ευρέως στη βιομηχανία μέχρι τη δεκαετία του 1980. Οι διεργασίες αέριας φάσης και κατά μάζες περιλαμβάνουν λιγότερα στάδια, επειδή η χρησιμοποίηση υψηλής αποδοτικότητας καταλύτη καθιστά περιττή την αφαίρεση των υπολειμμάτων καταλύτη ή της ατακτικής συνιστώσας του τελικού πολυμερούς. Άλλα πλεονεκτήματα των εν λόγω διεργασιών περιλαμβάνουν τη χαμηλή κατανάλωση ενέργειας, τις χαμηλές κεφαλαιουχικές επενδύσεις ανά τόνο παραγωγικής ικανότητας και την καλύτερη προστασία του περιβάλλοντος. Ορισμένοι παραγωγοί συνεχίζουν να λειτουργούν τα παλαιότερα υφιστάμενα εργοστάσια που χρησιμοποιούσαν την μέθοδο της ιλύος (περίπου 25 % του συνόλου της παραγωγικής ικανότητας PP στη Δυτική Ευρώπη), συνήθως σε συνδυασμό με ένα καταλύτη αύξησης των επιδόσεων, υψηλής αποδοτικότητας και υψηλής στερεοχημικής εξειδίκευσης, δεδομένου ότι τα εργοστάσια αυτά είναι πλήρως απαξιωμένα. Πάντως, δεν

έχουν κατασκευαστεί νέα τέτοια εργοστάσια. Σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, εάν οι παραγωγοί PP επιθυμούσαν να επεκτείνουν την παραγωγική τους ικανότητα PP με την ανέγερση ενός νέου εργοστασίου σήμερα, θα αναζητούσαν την παροχή άδειας εκμετάλλευσης για μία νέα γενέα διεργασιών —μαζικής ή αέριας φάσης— σε αντίθεση με την παλαιά διεργασία ιλύος. Φαίνεται, κατά συνέπεια, ότι η σχετική αγορά προϊόντος για την τεχνολογία PP πρέπει να οριστεί με βάση την προηγμένη μόνο τεχνολογία (μαζικής και αέριας φάσης) και ότι η τεχνολογία ιλύος πρέπει να εξαιρεθεί από τον ορισμό αυτό.

Συμπέρασμα

(44) Βάσει των ανωτέρω, προκύπτει ότι η παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης προηγμένης τεχνολογίας PP και άλλων συναφών υπηρεσιών, όπως ορίζονται ανωτέρω, αποτελεί χωριστή αγορά προϊόντος, για την οποία πρέπει να αξιολογηθούν οι επιπτώσεις της προτεινόμενης κοινής επιχείρησης. Η αγορά αυτή είναι προγενέστερη σε σχέση με την αγορά παραγωγής και πώλησης PP. Η κατοχή δεσπόζουσας θέσης στην αγορά τεχνολογίας PP θα παράσχει την δυνατότητα σε προμηθευτές τεχνολογίας PP να ασκήσουν την επιρροή τους επί της αγοράς αυτής σε σχέση με ένα ουσιαστικό στοιχείο της παραγωγής PP.

Β. **Ορισμός της γεωγραφικής αγοράς**

i) *Παρασκευή και πώληση PP*

(45) Σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, πολλοί πελάτες αγοράζουν PP από αρκετές μάλλον πηγές που βρίσκονται σε διαφορετικά κράτη μέλη παρά από έναν και μόνο προμηθευτή. Αφετέρου, οι πελάτες PP στην Δυτική Ευρώπη εξαρτώνται από παραγωγούς με εργοστάσια τα οποία βρίσκονται στη συγκεκριμένη περιοχή για τους περισσότερους από τους προμηθευτές τους.

(46) Στις απαντήσεις τους στα ερωτηματολόγια της Επιτροπής, οι πελάτες δήλωσαν ότι το κόστος μεταφοράς PP είχε μεγάλη επίδραση στην επιλογή του προμηθευτή. Το κόστος αυτό εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από το μέσο μεταφοράς και την τοποθεσία του πελάτη σε σχέση με εκείνη του προμηθευτή. Ο κυριότερος τρόπος μεταφοράς PP είναι οδικώς με φορτηγά οχήματα και, σε μικρότερη έκταση, σιδηροδρομικώς, δια θαλάσσης ή με τη συνδυασμένη χρήση θαλάσσιων/οδικών και οδικών/σιδηροδρομικών μέσων μεταφοράς, με τον προορισμό του φορτίου να επηρεάζει την επιλογή του μέσου μεταφοράς για τη μείωση του κόστους που βασίζεται στο αποτελεσματικότερο μέσο μεταφοράς.

(47) Η προμήθεια PP γίνεται συνήθως είτε με τη μορφή χύδην φορτίων που μεταφέρονται από βυτιοφόρα ή η ίδια ποσότητα συσκευάζεται σε σάκκους των 25 χιλιογράμμων από πολυαιθυλένιο, οι οποίοι στιβάζονται σε παλέτες και είναι κλεισμένοι ερμητικά. Το κόστος μεταφοράς επηρεάζεται επίσης σημαντικά από τη δυνατότητα ναύλωσης του οχήματος για την επιστροφή (δηλαδή την δυνατότητα επιστροφής με φορτίο), καθώς επίσης και από τους κανονισμούς που ισχύουν στη χώρα και την κατάσταση από πλευράς ανταγωνισμού στον τομέα των μεταφορών.

(48) Σύμφωνα με τις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια της Επιτροπής, το κόστος μεταφοράς είναι αρκετά υψηλό και οι πελάτες δεν θεωρούν ότι οι παραγωγοί εκτός της Δυτικής Ευρώπης, π.χ. στις Ηνωμένες Πολιτείες ή την Ιαπωνία, αποτελούν εναλλακτικές πηγές προσφορές. Επιπλέον, φαίνεται ότι οι σημερινοί εισαγωγικοί δασμοί —που ανέρχονται σε 12,5 % για εισαγωγές από ανεπτυγμένες χώρες, και πρόκειται σταδιακά να μειωθούν σε 6,5 % σε μία περίοδο πέντε ετών, αρχής γενομένης από το 1995— απομονώνουν σε κάποιο βαθμό την αγορά της Δυτικής Ευρώπης και η ανάγκη παροχής τεχνικών υπηρεσιών μετά την πώληση περιορίζει επίσης τη γεωγραφική επιλογή των προμηθευτών. Κατά συνέπεια, προκύπτει ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την παραγωγή και πώληση του PP είναι η Δυτική Ευρώπη.

ii) *Τεχνολογία PP*

(49) Ο ανταγωνισμός στην παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP λαμβάνει χώρα σε μία ευρύτερη γεωγραφική αγορά από εκείνη του ανταγωνισμού για την παρασκευή και πώληση του ίδιου του PP, συγκεκριμένα στην παγκόσμια αγορά. Οι δικαιοπάροχοι τεχνολογίας PP μπορούν να ανταγωνιστούν κάθε φορά που κάποιος δυνητικός πελάτης επιθυμεί να λάβει άδεια εκμετάλλευσης της τεχνολογίας και οι δικαιοπάροχοι αυτοί μπορούν να προσφέρουν την τεχνολογία τους σε πελάτες οι οποίοι βρίσκονται σε οποιοδήποτε μέρους του κόσμου.

(50) Η παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης του πακέτου της τεχνολογίας PP περιλαμβάνει γενικά ορισμένες εισροές από πλευράς Ε και Α, καθώς και τεχνικό προσωπικό του δικαιοπάροχου που θα βρίσκεται επιτόπου στην νέα μονάδα του δικαιοδόχου και το τεχνικό αυτό προσωπικό θα πρέπει να ταξιδεύει πάντοτε προς τις νέες εγκαταστάσεις των εργοστασίων. Το κόστος παροχής τεχνικού προσωπικού στο νέο εργοστάσιο κατά τη διάρκεια της έναρξης των δραστηριοτήτων, καθώς και η μεταγενέστερη τεχνική υποστήριξη, βαρύνουν γενικά το δικαιοδόχο και δεν φαίνεται να είναι σε τέτοιο βαθμό σημαντικά που να εμποδίζουν κάποιο δυνητικό δικαιοδόχο από να επιλέξει ένα δικαιοπάροχο ο οποίος δεν είναι εγκατεστημένος στη δική του γεωγραφική περιοχή.

(51) Οι δικαιοπάροχοι ασκούν γενικά τις δραστηριότητες τους σε παγκόσμια βάση και παρά το γεγονός ότι, όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, η ένταση των δραστηριοτήτων τους εξαρτάται από τη θέση τους στη μεταγενέστερη αγορά PP, το γεγονός αυτό δεν επηρεάζει το συμπέρασμα ότι η αγορά για την παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP είναι μία παγκόσμια αγορά.

Γ. **Οι επιπτώσεις της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης**

(52) Η δεσπόζουσα θέση στην αγορά τεχνολογίας μπορεί να επιδράσει περιοριστικά στα μελλοντικά σχέδια και στις δυνατότητες επέκτασης της βιομηχανίας PP και να έχει, συνεπώς, αρνητικές επιπτώσεις στη μετα-

γενέστερη αγορά για την παραγωγή και πώληση PP. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θα αξιολογήσει πρώτα τις ανταγωνιστικές επιπτώσεις της κοινής επιχείρησης στην αγορά τεχνολογίας PP.

i) *Τεχνολογία PP*

(53) Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η τεχνολογία PP, κατά γενικό κανόνα, αναπτύσσεται και παρέχεται προς εκμετάλλευση με τη μορφή «πακέτου» που περιλαμβάνει την παραγωγική διαδικασία και τον καταλύτη. Οι δύο ηγετικές τεχνολογίες-πακέτο στη βιομηχανία PP, που αντιπροσωπεύουν περίπου [...] (1) τα δύο τρίτα του δυναμικού Spheripol που παραχωρείται από την Himont και η τεχνολογία Unipol, η οποία συνδυάζει μία διεργασία την οποία έχει αναπτύξει η Union Carbide Corporation (UCC) και ένα καταλύτη τον οποίο έχει αναπτύξει η Shell.

(54) Η Himont, θυγατρική της Montedison, υπήρξε στο προσκήνιο της τεχνολογίας PP (διεργασία και καταλύτης) ήδη από τα πρώτα χρόνια της παραγωγής PP. Οι έρευνες της Himont χρονολογούνται από την εποχή της ανάπτυξης και εμπορικής εκμετάλλευσης της πρώτης βιομηχανικής διεργασίας για την παραγωγή PP, που βασιζόταν στην τροποποίηση του καταλύτη του Ziegler το 1954 εκ μέρους του κατόχου του βραβείου Nobel, Giulio Natta, συμβούλου της ερευνητικής ομάδας της Himont στη Ferrara. Η διεργασία Spheripol της Himont είναι σήμερα η περισσότερο διαδεδομένη διεργασία η οποία περιλαμβάνει σε πρώτο στάδιο έναν αντιδραστήρα ανακύκλωσης (μαζικός πολυμερισμός) για την παραγωγή ομοπολυμερών και τυχαίων συμπολυμερών και σε δεύτερο στάδιο έναν αντιδραστήρα αέριας φάσης για την παραγωγή κρουστικών συμπολυμερών που λειτουργεί σε σειρά με τον πρώτο αντιδραστήρα. Με βάση τη συμφωνία του 1975, η Himont και η ιαπωνική εταιρεία Mitsui Petroleum Industries (Mitsui) ανέπτυξαν από κοινού καταλύτες οι οποίοι είχαν σαν αποτέλεσμα υψηλή απόδοση από πλευράς προϊόντος και υψηλή στερεοταξική εξειδίκευση (καταλύτες HY/HS). Στην συνέχεια, και τα δύο μέρη συνέχισαν τη συνεργασία τους στον τομέα των καταλυτών HY/HS. Σήμερα, κάθε ένα από τα μέρη έχει τη δική του τεχνολογία διεργασίας, Spheripol (Himont) και Hypol-αντιδραστήρας αναδεύουσας κλίνης (Mitsui), πλην όμως χρησιμοποιούν και τα δύο τους καταλύτες που ανέπτυξαν από κοινού. Οι δραστηριότητες παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης των μερών όσον αφορά τόσο τη διεργασία Hypol όσο και τη διεργασία Spheripol, όπως επίσης και για τους σχετικούς καταλύτες, αποτελούν το αντικείμενο συμφωνίας συνεργασίας έρευνας και ανάπτυξης μεταξύ της Himont και της Mitsui, η οποία αναλύεται λεπτομερέστερα κατωτέρω.

(1) Μεταξύ 50 % και 75 %.

Η σχέση Shell Oil/UCC

(55) Η Shell έχει αναπτύξει τη δική της μέθοδο PP, LIPP-SHAC, πλην όμως δεν έχει παραχωρήσει την εκμετάλλευσή της σε τρίτους, πλην των κοινών επιχειρήσεων στις οποίες έχει δικαιώματα η Shell. Αφετέρου, η Shell συνεισφέρει τους μεγάλης αποδοτικότητας καταλύτες της SHAC με μία κοινή επιχείρηση με την αμερικανική εταιρεία Union Carbide Corporation (UCC), που περιλαμβάνει ένα εργοστάσιο PP στο Seadrift του Texas. Τη βάση της συνεργασίας μεταξύ της Shell και της UCC αποτελεί η Cooperative undertaking Agreement (CUA), η οποία υπεγράφη το 1983 μεταξύ της UCC και της Shell Chemical που είναι υποδιαίρεση της Shell Oil Company. Η Shell Oil είναι αμερικανική εταιρεία που ελέγχεται από την Shell petroleum Inc., που είναι 100 % θυγατρική του ομίλου επιχειρήσεων Royal Dutch/Shell.

(56) Σύμφωνα με την CUA, η οποία λήγει το [...], σκοπός της συμφωνίας είναι να συνδυαστεί η διεργασία ρευστοποιημένης κλίνης (fluidised-bed process) της UCC με τον καταλύτη της SHAC της Shell, ούτως ώστε να αναπτυχθεί ένα πακέτο τεχνολογίας PP και να παραχωρηθεί προς εκμετάλλευση σε τρίτους. Η ανωτέρω μονάδα επίδειξης [...] χρησιμοποιείται ως μονάδα παραγωγής [...]. Η UCC δεν έχει άλλες δραστηριότητες στην παραγωγή PP και εξαρτάται από την τεχνογνωσία της Shell όσον αφορά την αγορά PP. Τα πρώτα εργαστηριακά πειράματα σε σχέση με την ανάπτυξη του αρχικού καταλύτη SHAC έλαβαν χώρα το [...]. Το πακέτο τεχνολογίας που προέκυψε, Unipol, υπήρξε μέχρι σήμερα ο κυριότερος ανταγωνιστής της τεχνολογίας Spheripol της Himont.

(57) Η συνεισφορά της Shell Oil στο σημερινό πακέτο της τεχνολογίας Unipol είναι σημαντική. Η Shell Oil προμηθεύει τους καταλύτες που χρησιμοποιούνται στο πακέτο Unipol και είναι υπεύθυνη για τη βελτίωσή τους. Συμμετέχει στην εμπορική διάθεση της τεχνολογίας Unipol, συμπεριλαμβανομένης της τεχνικής παρουσίασης του καταλύτη στους δυνητικούς πελάτες. Τέλος, παρέχει στους πελάτες τεχνική υποστήριξη και άλλου είδους σχετικές υπηρεσίες όσον αφορά τον καταλύτη, καθορίζει την τιμή του καταλύτη, τιμολογεί τις πωλήσεις καταλυτών και μοιράζεται τα έσοδα από τις άδειες εκμετάλλευσης με την UCC.

(58) Η κοινή επιχείρηση μεταξύ της Shell και της Montedison, όπως είχε αρχικά κοινοποιηθεί, θα έχει ως αποτέλεσμα οι δύο θυγατρικές που ανήκουν εξ ολοκλήρου στον όμιλο επιχειρήσεων Royal Dutch/Shell να συνδεθούν με τα δύο πακέτα τεχνολογιών PP στη βιομηχανία. Ειδικότερα, η Shell θα αποτελέσει τον ηγετικό εταίρο της Sophia η οποία, βάσει του αρχικού σχεδίου συγκέντρωσης, θα αναπτύξει και θα διαθέσει στην αγορά την τεχνολογία Spheripol, ενώ συγχρόνως η Shell θα παράσχει τους καταλύτες που χρησιμοποιούνται στο πακέτο τεχνολογίας Unipol.

(59) Σύμφωνα με τη Shell, η Shell Oil διοικείται ως αυτόνομη οντότητα στο εσωτερικό του ομίλου Royal Dutch/Shell και ανταγωνίζεται με τις άλλες θυγατρικές του ομίλου αυτού. Ενώ θα μπορούσε να φανεί ότι η Shell Oil έχει ασκήσει τις δραστηριότητές της με κάποιο βαθμό αυτονομίας σε σχέση με τον όμιλο Royal Dutch/Shell από την άποψη εφαρμογής του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, το επιχείρημα των μερών δεν μπορεί να γίνει αποδεκτό για λόγους που έχουν σχέση με τη διάρθρωση. Σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, μία πλήρως ελεγχόμενη θυγατρική πρέπει να θεωρείται ότι υπάγεται στον τελικό έλεγχο της μητρικής εταιρείας του ομίλου.

(60) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ο έλεγχος του ομίλου Royal Dutch/Shell επί της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς των δύο θυγατρικών του θα είχε σημαντική επίπτωση στην αγορά τεχνολογίας PP. Πριν από τη συγκέντρωση ο ανταγωνισμός μεταξύ Spheripol και Unipol αποτελούσε το κυριότερο στοιχείο της εν λόγω αγοράς. Μετά την αρχική συγκέντρωση, οι δύο αυτές τεχνολογίες δεν θα μπορούσαν να είναι στο εξής επαρκώς ανεξάρτητες μεταξύ τους, εφόσον οι δραστηριότητες της Himont στον τομέα τεχνολογίας PP επρόκειτο να συμπεριληφθούν στις δραστηριότητες της Sophia.

Μερίδια αγοράς

(61) Οι Spheripol και Unipol είναι οι δύο κυριότερες τεχνολογίες που δεσπόζουν στη βιομηχανία του PP. Από το συνολικό αριθμό αδειών εκμετάλλευσης που έχουν χορηγηθεί μέχρι σήμερα για την τεχνολογία PP και αφορούν τις άλλες διεργασίες πλην της διεργασίας ιλύος (μαζική και αέρια φάση, οι δικαιούχοι της Himont αντιπροσωπεύουν περίπου [...] (1) της παγκόσμιας παραγωγικής ικανότητας PP που λειτουργεί βάσει αδειών εκμετάλλευσης (εξαιρουμένων των αδειών που παραχωρούνται στις ίδιες τις μονάδες του δικαιοπάροχου και στις κοινές επιχειρήσεις στις οποίες ο δικαιοπάροχος έχει συμμετοχή τουλάχιστον 50 %), οι δικαιοδόχοι της Unipol αντιπροσωπεύουν περίπου το [...] (1) της BASF το [...] (2) περίπου, της Mitsui το [...] (2) και οι λοιποί (Sunitomo, Amoco) περίπου [...] (3).

(62) Τα κοινοποιούντα μέρη υποστήριξαν ότι τα εν λόγω υψηλά μερίδια αγοράς αντικατοπτρίζουν τη σχετική επιτυχία των Spheripol και Unipol κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 και δεν αποτελούν αξιόπιστο δείκτη της μελλοντικής ισχύος στην αγορά. Ωστόσο, τα υψηλά μερίδια αγοράς των δύο τεχνολογιών επιβεβαιώνονται από τις πρόσφατες αποφάσεις παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης. Από το σύνολο των αδειών που παραχωρήθηκαν παγκοσμίως κατά τα πέντε τελευταία χρόνια, οι δικαιοδόχοι της Himont αντιπροσωπεύουν περίπου το [...] (1) της παγκόσμιας παραγωγικής ικανότητας PP, οι δικαιοδόχοι της Unipol το [...] (1) περίπου, της BASF το [...] (2) περίπου, της Mitsui το [...] (2) και οι υπόλοιποι (Sunitomo, Amoco) περίπου [...] (3). Η Επιτροπή εκτιμά ότι τα υψηλά αυτά μερίδια αγοράς αντικατοπτρίζουν τη σπουδαιότητα των Spheripol και Unipol ως ανταγωνιστικής δύναμης στην αγορά τεχνολογίας εξαιτίας μιας ποικιλίας παραγόντων οι οποίοι αναλύονται κατωτέρω.

(1) Μεταξύ 25 % και 50 %.
(2) Μεταξύ 10 % και 20 %.
(3) Κάτω του 10 %.

Επιχειρήματα που προέβαλαν τα μέρη

(63) Σύμφωνα με τα μέρη, η συγκέντρωση δεν θα δημιουργήσει ούτε θα ενισχύει δεσπόζουσα θέση επειδή:

1. από την πλευρά της προσφοράς: i) η προσφορά τεχνολογίας PP είναι σήμερα ανταγωνιστική και θα παραμείνει, ii) η αγορά τεχνολογίας είναι από τη φύση της ασταθής και μεταβάλλεται γρήγορα. Η είσοδος νέων τεχνολογιών είναι και δυνατή και πιθανή·

2. από τη πλευρά της ζήτησης: i) είναι πιθανό ότι η ζήτηση νέων αδειών εκμετάλλευσης στην Δυτική Ευρώπη θα είναι ανύπαρκτη ή, εν πάση περιπτώσει, ελάχιστη μέχρι το τέλος του αιώνα, ii) στη Δυτική Ευρώπη, οι περισσότεροι από τους παρόντες και δυνητικούς δικαιοδόχους παρουσιάζουν μία όλο και μεγαλύτερη τεχνολογική εξειδίκευση.

(64) Για τους λόγους που εξηγούνται κατωτέρω, ωστόσο η Επιτροπή θεωρεί ότι:

1. από την πλευρά της προσφοράς: i) οι άλλες προηγμένες τεχνολογίες που προσφέρονται σήμερα προς εκμετάλλευση δεν φαίνονται ικανές να περιορίσουν σημαντικά την ανταγωνιστική συμπεριφορά των μερών, ii) παρά τη δυναμική που παρουσιάζει η αγορά της τεχνολογίας, η είσοδος νέων ανταγωνιστών δεν είναι πιθανόν να πραγματοποιηθεί με τρόπο που να περιορίσει γρήγορα και σε σημαντικό βαθμό την άσκηση της ισχύος στην αγορά·

2. από την πλευρά της ζήτησης: i) η ζήτηση αδειών εκμετάλλευσης στην Δυτική Ευρώπη αναμένεται ότι θα είναι σημαντική μέχρι το τέλος του αιώνα, ii) η τεχνολογική εξειδίκευση των δυτικοευρωπαίων παραγωγών δεν μπορεί να εμποδίσει σε σημαντικό βαθμό την άσκηση της εμπορικής ισχύος κάποιου προμηθευτή τεχνολογίας ο οποίος κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Κριτήρια για την επιλογή της τεχνολογίας

(65) Στις απαντήσεις τους στα ερωτηματολόγια της Επιτροπής, οι παραγωγοί PP ενετόπισαν ορισμένους παράγοντες οι οποίοι θεωρούνται σημαντικοί για την επιλογή της τεχνολογίας PP:

i) Φάσμα προϊόντων/χαρακτηριστικά προϊόντων: μία τεχνολογία πρέπει να ανταποκρίνεται στις παραγωγικές ανάγκες του δυνητικού δικαιοδόχου που βασίζονται στη στρατηγική του για την πρόσβαση ή ενίσχυση της παρουσίας του στα διάφορα τμήματα της αγοράς PP. Σε σωστά ανεπτυγμένες αγορές, όπως είναι της Δυτικής Ευρώπης, οι παραγωγοί οι οποίοι κατασκευάζουν νέες μονάδες θα πρέπει να παράγουν όλους τους τύπους των προϊόντων, καθώς και ένα μεγάλο αριθμό συγκεκριμένων ποιοτήτων στο εσωτερικό κάθε είδους προϊόντος. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό ότι ήδη υπάρχουν εργοστάσια που λειτουργούν βάσει της υπό εξέταση τεχνολογίας και έχουν ήδη παράγει αρκετές από τις εμπορικές ποιότητες τις οποίες ζητεί η αγορά. Σχετικά με το θέμα αυτό, γίνεται ορισμένες φορές διάκριση μεταξύ, αφενός, της ικανότητας μιας νέας τεχνολογίας να παράγει ορισμένες ποιότητες λόγω της δυνατότητας παρασκευής PP με ιδιότητες που έχουν οι ποιότητες αυτές και, αφετέρου, του γεγονότος ότι μία τεχνολογία έχει ήδη αναπτύξει ορισμένες εμπορικές ποιότητες οι οποίες πωλούνται στην αγορά. Φαίνεται, ότι για κάποιο δυνητικό δικαιούχο, το δεύτερο κριτήριο είναι σημαντικό κατά την αξιολόγηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των διαφόρων εναλλακτικών τεχνολογιών. Για κάποιον δυνητικό δικαιοδόχο, η ύπαρξη εμπορικά εγκεκριμένων ποιοτήτων που παράγονται βάσει κάποιας τεχνολογίας αποτελεί εξασφάλιση της δυνατότητας εισόδου του σε μία νέα αγορά κάτω από ίσους όρους με τους ήδη υφιστάμενους παραγωγούς, ή ότι θα μπορεί να συνεχίσει να εξυπηρετεί τους πελάτες του χωρίς να διατρέχει τον κίνδυνο που συνεπάγεται η χρονοβόρος διαδικασία της επαναπροσαρμογής των προσφερόμενων ποιοτήτων.

ii) Απλούστευση της λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένης της ευελιξίας όσον αφορά την μετάβαση από την μία ποιότητα στην άλλη.

iii) Αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ κόστους και αποτελεσματικότητας με βάση την απαιτούμενη δαπάνη για την ανέγερση των εγκαταστάσεων και το κόστος λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων.

iv) Μητρώο του διαιοπάροχου, αποδεδειγμένη αξία της τεχνολογίας: η ύπαρξη μεγάλου αριθμού εργοστασίων που λειτουργούν βάσει μίας συγκεκριμένης τεχνολογίας και εξυπηρετούν διάφορα τμήματα αγοράς PP ή γεωγραφικές αγορές αποτελούν εγγύηση ότι η εν λόγω τεχνολογία είναι σε θέση να παράγει εμπορικά εγκεκριμένες και αποδεκτές ποιότητες. Επιπλέον, κάποιος δυνητικός δικαιοδόχος θα είναι σε θέση να αξιολογήσει περαιτέρω την αξία της τεχνολογίας με την επίσκεψη ορισμένου αριθμού μονάδων οι οποίες ήδη λειτουργούν με διαφορετική παραγωγική ικανότητα, που έχουν σχεδιαστεί από τον δικαιοπάροχο και με τη χρησιμοποίηση προηγούμενων δικαιοδόχων ως σημείων αναφοράς. Με τον τρόπο αυτό ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος κατά τη διαδικασία επιλογής. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι οι αποφάσεις σχετικά με τις άδειες εκμετάλλευσης συνεπάγονται υψηλό επενδυτικό κόστος και λαμβάνονται για όλη τη διάρκεια ζωής της μονάδας (20-30 χρόνια). Ακόμα και παραγωγοί με μεγάλη εξειδίκευση, όπως είναι οι δυτικοευρωπαίοι παραγωγοί PP, θεωρούν ότι το μητρώο του δικαιοπάροχου αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη διαδικασία επιλογής.

v) Αποδεδειγμένη ικανότητα για την κατασκευή μεγαλύτερων μονάδων. Το μέγεθος ενός εργοστασίου είναι πολύ σημαντικό για την πραγματοποίηση οικονομιών κλίμακας. Στη Δυτική Ευρώπη, για παράδειγμα, τα νέα εργοστάσια θα έχουν πλέον σήμερα κανονική παραγωγική ικανότητα τουλάχιστον 120 000 — 160 000 τόνους και, σε ορισμένες περιπτώσεις, θα απαιτούνται ακόμα μεγαλύτερα εργοστάσια.

vi) Δημιουργία μίας ευρείας ομάδας στο πλαίσιο της οποίας μπορούν να ανταλλάσσονται οι διάφορες βελτιώσεις σχετικά με την παραχωρηθείσα τεχνολογία. Παρά το γεγονός ότι οι περισσότερο εξελιγμένοι τεχνολογικά δικαιοδόχοι, με δική τους ενδοεπιχειρησιακή τεχνολογία, μπορούν να αποφασίσουν να μην συμμετέχουν σε μία τέτοια ομάδα, για να μην είναι αναγκασμένοι να κοινοποιούν τις δικές τους βελτιώσεις, η ύπαρξη ωστόσο μίας τέτοιας ομάδας φαίνεται να είναι ιδιαίτερα σημαντική για τους λιγότερο εξελιγμένους δικαιοδόχους, οι οποίοι εξαρτώνται από το δικαιοπάροχο για τις οποιεσδήποτε προσαρμογές της τεχνολογίας στις διάφορες εξελίξεις. Η κοινοποίηση των βελτιώσεων φαίνεται ιδιαίτερα σημαντική όσον αφορά την εφαρμογή του χρησιμοποιούμενου καταλύτη.

Πλεονεκτήματα των Spheripol και Unipol

(66) Η τελική επιλογή σε κάθε περίπτωση θα προκύψει από τη συνολική αξιολόγηση των αντίστοιχων πλεονεκτημάτων των διαφόρων τεχνολογιών. Στο πλαίσιο αυτό, φαίνεται ότι οι Spheripol και Unipol είναι οι δύο τεχνολογίες που συνδυάζουν καλύτερα όλα τα ανωτέρω στοιχεία και θεωρούνται γενικά ως ισοδύναμες. Η Spheripol και η Unipol προσφέρουν τη μεγαλύτερη κάλυψη από πλευράς ποιοτήτων, διαθέτουν τα καλύτερα εμπορικά αποτελέσματα, έχουν κατασκευαστεί μονάδες διαφόρων μεγεθών που λειτουργούν στην αγορά και είναι πραγματικά συνολικοί δικαιοπάροχοι με παρουσία και γνώση των ιδιαιτεροτήτων των διαφόρων γεωγραφικών αγορών και των αναγκών παραγωγής των δικαιοδόχων. Ο ενεργός ανταγωνισμός μεταξύ των Spheripol και Unipol αποτελούσε κατά το παρελθόν τη βασική κινητήριο δύναμη στην αγορά τεχνολογίας PP.

(67) Ο μεγάλος αριθμός αδειών εκμετάλλευσης που έχουν παραχωρηθεί μέχρι σήμερα απο τη Spheripol και την Unipol είναι ιδιαίτερα σημαντικός από πλευράς εσόδων, τα οποία μπορούν να στηρίξουν τη μελλοντική έρευνα και ανάπτυξη των δικαιοπαρόχων τους στον τομέα της τεχνολογίας PP. Επιπλέον, φαίνεται να υπάρχουν πλεονεκτήματα στην επιλογή μιας τεχνολογίας, η οποία ήδη χρησιμοποιείται σε υφιστάμενες μονάδες για την επέκταση της παραγωγικής ικανότητας. Τα πλεονεκτήματα αυτά είναι τεχνολογικής φύσεως —δηλαδή γνώση των δυνατοτήτων και της χρησιμοποίησης της τεχνολογίας— ή άλλου είδους — παραδείγματος χάρη, αποφυγή καθυστερήσεων λόγω ανάγκης επανεκπαίδευσης του προσωπικού και επαναπροσδιορισμού των ποσοτήτων για συγκεκριμένους πελάτες— και μεταφράζονται σε εξοικονόμηση κόστους και βέλτιστα αποτελέσματα παραγωγής για τους δυνητικούς δικαιοδόχους. Υπό τον όρο ότι η τεχνολογία που χρησιμοποιείται στις υφιστάμενες μονάδες είναι σύγχρονη και κατάλληλη για το μελλοντικό φάσμα προϊόντων των δικαιοδόχων, φαίνεται ότι η «εγκατεστημένη παραγωγική ικανότητα» έχει επίδραση στις μελλοντικές αποφάσεις σχετικά με την άδεια εκμετάλλευσης και τείνει να ενισχύει τη σημερινή θέση με την άδεια εκμετάλλευσης και τείνει να ενισχύει τη σημερινή θέση στην αγορά των ήδη υφιστάμενων ανταγωνιστών. Τα δεδομένα αυτά αποθαρρύνουν ίσως τους σημερινούς δικαιοδόχους των αδειών εκμετάλλευσης Spheripol και Unipol από το να στραφούν σε προμηθευτές εναλλακτικής τεχνολογίας.

Δικαιώματα ευρεσιτεχνίας

(68) Η Himont είναι ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης όλων των σημαντικών δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας για τη βασική εφεύρεση, καθώς και για τις παρεπόμενες βελτιώσεις της σημερινής γενεάς καταλυτών PP, συγκεκριμένα των ενισχυμένων καταλυτών. Η άσκηση των δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας μπορεί να λειτουργήσει ως εμπόδιο για την είσοδο στην αγορά τεχνολογίας PP. Στην πράξη έχουν σημειωθεί διάφορες διενέξεις όσον αφορά τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας μεταξύ της Himont και των νέων δυνητικών παραγωγών καταλύτη σχετικά με την εγκυρότητα των καταλυτών των τελευταίων βάσει των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας της Himont. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι εν λόγω παραγωγοί καταλύτη, συμπεριλαμβανομένων [...], θεώρησαν αναγκαίο να συνάψουν συμφωνίες μη διεκδίκησης με την Himont έναντι πληρωμής ενός κατ' αποκοπή ποσού ή ποσοστού επί των δικαιωμάτων από τη μελλοντική πώληση του καταλύτη, ούτως ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος διαφωνίας όσον αφορά το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Η διάρκεια των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας της Himont στον τομέα των ενισχυμένων καταλυτών που επεκτείνονται και στον επόμενο αιώνα θα συνεχίσει να παρέχει τη δυνατότητα στην Himont να επηρεάζει τη δυνατότητα και τις πρϋποθέσεις εισόδου νέων ανταγωνιστών στην αγορά τεχνολογίας.

Απόψεις των παρασκευαστών PP

(69) Σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, η Spheripol και η Unipol εκλαμβάνονται ως οι δύο ηγετικές τεχνολογίες στη βιομηχανία και αρκετοί από τους παρασκευαστές PP πρόκειται να θιγούν σε περίπτωση εξάλειψης του μεταξύ των ανταγωνισμού. Η Spheripol και η Unipol θεωρούνται ως εμπορικά καταξιωμένες τεχνολογίες, γνωστές στην αγορά και πλήρως διαθέσιμες για παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης. Πρόκειται για σχετικά απλές διεργασίες με επαρκείς οικονομίες κλίμακας και πλήρες φάσμα προϊόντων. Παρά την ύπαρξη εναλλακτικών δυνατοτήτων, ο συνεχής ανταγωνισμός μεταξύ Spheripol και Unipol θεωρείται σημαντικός και πρέπει να διαφυλαχτεί. Οι άλλες τεχνολογίες είτε ήταν καταλληλότερες για ειδικευμένες χρήσεις, περισσότερο πολύπλοκες διεργασίες με μικρότερα πλεονεκτήματα όσον αφορά την σχέση κόστος/αποτελεσματικότητας, με όχι γενικευμένη αποδοχή από την αγορά, είτε δεν ήταν πλήρως διαθέσιμες για παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης.

(70) Εκφράστηκε η ανησυχία ότι, λόγω της συγκέντρωσης, δύο διαφορετικές εταιρείες της Shell θα συμμετέχουν στα δύο κυριότερα πακέτα τεχνολογιών και, κατά συνέπεια, ο κίνδυνος περιορισμού των διαθέσιμων τεχνολογιών δεν θα μπορούσε να αποκλειστεί. Ο περιορισμός αυτός θα είναι όλο και πιο σημαντικός, επειδή η Himont ήδη ελέγχει σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις στον τομέα των καταλυτών βάσει των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Οι δικαιοδόχοι θα εξαρτώνται από μία και μόνο επιχείρηση για την προμήθεια της τεχνολογίας και των καταλυτών. Επιπλέον, η κοινή επιχείρηση θα αποκτήσει ένα περαιτέρω ανταγωνιστικό πλεονέκτημα μέσω της πρόσβασης σε πληροφορίες σχετικά με την τεχνολογία και με την ανατροφοδότηση στοιχείων από την κοινοπρακτική παραχώρηση της εκμετάλλευσης και των δύο αυτών ηγετικών τεχνολογιών.

(71) Ο συνδυασμός της τεχνολογικής ισχύος των Shell και Himont και η ισχυρή θέση των τεχνολογιών τους στην αγορά θα θέσει άλλους δικαιοπάροχους σε σημαντικά μειονεκτικότερη ανταγωνιστική θέση. Μεταξύ άλλων, κάποιος νεοεισερχόμενος θα πρέπει να υπερβεί τα ακόλουθα εμπόδια: i) έλλειψη προηγούμενης παρουσίας στην αγορά που συνδέεται με τη φήμη, ii) ανάπτυξη επαρκούς υποδομής (Ε και Α, τεχνική υποστήριξη), iii) ανάπτυξη σημείων παραγωγής καταλυτών με δυνατότητες στήριξης της προσφοράς. Επιπλέον, η εξοικείωση των δικαιοδόχων με τις τεχνολογίες Spheripol και Unipol, σε συνδυασμό με τις διατάξεις των υφιστάμενων συμφωνιών που παρέχουν στους δικαιούχους τη δυνατότητα αύξησης της παραγωγικής τους ικανότητας στις ίδιες ή σε νέες εγκαταστάσεις, μπορεί επίσης να λειτουργήσει ως αντικίνητρο που θα τους εμποδίσει να στραφούν σε προμηθευτές εναλλακτικής τεχνολογίας.

Ανταγωνισμός από άλλους προμηθευτές προηγμένης τεχνολογίας

(72) Εκτός από τις Spheripol και Unipol, τα κοινοποιούντα μέρη προσδιόρισαν τους ακόλουθους προμηθευτές πακέτων προηγμένης τεχνολογίας PP: Mitsui, BASF, Amoco/Chisso και Sumitomo. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ύπαρξη απλώς εναλλακτικών τεχνολογιών δεν επαρκεί για να συμπεράνει κανείς ότι δεν θα προκύψει δεσπόζουσα θέση στην αγορά τεχνολογίας λόγω της συγκέντρωσης. Η δεσπόζουσα θέση αφορά την ικανότητα ανεξάρτητης, σε σημαντικό βαθμό, συμπεριφοράς έναντι των ανταγωνιστών και των πελατών. Άποψη της Επιτροπής είναι, βάσει των ερευνών που διεξήγαγε για την υπόθεση αυτή, ότι, για τους λόγους που εξηγούνται κατωτέρω, οι εν λόγω προμηθευτές εναλλακτικής τεχνολογίας δεν είναι πιθανόν να ασκήσουν σημαντικό περιορισμό στην εμπορική ισχύ που δημιουργείται μέσω της συγκέντρωσης, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μεσοπρόθεσμα.

(73) Ένας από τους εν λόγω προμηθευτές τεχνολογίας, που αντιπροσωπεύει [...](1) της παραχωρούμενης προς εκμετάλλευση παραγωγικής ικανότητας, συγκεκριμένα η Mitsui, δεν μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνα με την Επιτροπή ως πλήρως ανεξάρτητος ανταγωνιστής με δυνατότητες να επηρεάσει σε σημαντικό βαθμό τη συμπεριφορά της Himont. Η Mitsui προσφέρει προς εκμετάλλευση τη διεργασία της Hypol μαζί με καταλύτες που έχει αναπτύξει από κοινού με την Himont. Από το 1975, η Mitsui συμμετέχει σε συμφωνία συνεργασίας έρευνας και ανάπτυξης με την Himont όσον αφορά τις Hypol και Spheripol, όπως επίσης και τους σχετικούς καταλύτες. Με βάση την τρέχουσα μορφή της συμφωνίας αυτής [...], τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται σε όλα σχεδόν τα θέματα που αφορούν την ανάπτυξη τεχνολογίας και την παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης [...].

(74) Η συμφωνία προβλέπει [...]

(75) Η συμφωνία αυτή αποτελεί έκφραση των συμφωνιών μακροχρόνιας συνεργασίας μεταξύ της Himont και της Mitsui, καθώς και των κοινών συμφερόντων και κινήτρων στον τομέα της τεχνολογίας PP. Αυτό φαίνεται να προκύπτει από το γεγονός ότι η Mitsui, δεν έχει σήμερα εξασφαλίσει μία ενιαία άδεια στη Δυτική Ευρώπη. Με βάση τα ανωτέρω, δεν φαίνεται ότι η Mitsui μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματικός ανταγωνιστής που να είναι σε θέση να περιορίσει σημαντικά την ανταγωνιστική συμπεριφορά της Himont.

(76) Μεταξύ των άλλων δικαιοπαρόχων περιλαμβάνονται οι BASF, Amoco και Sumitomo. Η BASF προσφέρει σήμερα προς εκμετάλλευση μία διεργασία αέριας φάσης (αντιδραστήρας κάθετης αναδεύουσας κλίνης). Η παλαιότερη μορφή της τεχνολογίας της BASF κατέστη εμπορικά διαθέσιμη το 1974. Το φάσμα των προϊόντων έχει έκτοτε διευρυνθεί, ειδικότερα με την ενσωμάτωση ενός ενισχυμένου καταλύτη στο πακέτο τεχνολογίας BASF το 1991 [...]. Η BASF δεν έχει χορηγήσει άδεια στη Δυτική Ευρώπη από το 1978. Ο μόνος δικαιοδόχος της στην Ευρώπη είναι η ICI, τις δραστηριότητες της οποίας απέκτησε πρόσφατα η BASF.

(77) Η Sumitomo έχει αναπτύξει μία διεργασία, καθώς επίσης και μία πιο πρόσφατη διεργασία αέριας φάσης (αντιδραστήρας ρευστοποιημένης κλίνης). Η μαζική διεργασία κατέστη διαθέσιμη προς εκμετάλλευση στις αρχές της δεκαετίας του 1980 και η διεργασία αέριας φάσης στα μέσα της δεκαετίας του 1980. Η Sumitomo έχει πολύ περιορισμένο αριθμό δικαιοδόχων παγκοσμίως για τις δύο αυτές διεργασίες.

(78) Η Amoco άρχισε την ανάπτυξη μίας διεργασίας αέριας φάσης κατά τη δεκαετία του 1970, σε συνεργασία με την Chisso Corporation της Ιαπωνίας. Τα πρώτα εργοστάσια της Amoco, που χρησιμοποιούσαν την τεχνολογία αυτή, κατασκευάστηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 1970. Η τεχνολογία Amoco/Chisso που προσφέρεται σήμερα προς εκμετάλλευση αποτελεί βελτιωμένη έκδοση της προηγούμενης τεχνολογίας, βασιζόμενη στην αντάπτυξη ενός καταλύτη υψηλής δραστικότητας κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 [...].

(79) Μολονότι η Επιτροπή δεν αμφισβητεί την αξιοπιστία των ανωτέρω προμηθευτών εναλλακτικής τεχνολογίας από καθαρά τεχνολογική άποψη, και αφήνοντας κατά μέρος τις συμβατικές και άλλου είδους σχέσεις με τα κοινοποιούντα μέρη, φαίνεται ότι οι εν λόγω προμηθευτές τεχνολογίας δεν είναι πιθανόν να μπορούν να επηρεάσουν σε σημαντικό βαθμό την εμπορική ισχύ των Spheripol και Unipol για τους ακόλουθους λόγους. Αρχικά, οι εναλλακτικές τεχνολογίες έχουν πιο περιορισμένο αριθμό κατάλληλων ποιοτήτων σε σύγκριση με τις Spheripol και Unipol, τόσο συνολικά όσο και σε επίπεδο κάθε ειδικής οικογένειας PP. Επιπλέον, μερικές από τις τεχνολογίες αυτές ταιριάζουν καλύτερα για την παρασκευή ορισμένων προϊόντων PP και η κάλυψή τους από πλευράς ποιοτήτων είναι σχετικά μικρότερη σε άλλους τομείς. Το γεγονός αυτό μπορεί να εξηγηθεί από την προηγούμενη εξειδίκευση του δικαιοπάροχου και τις απαιτήσεις όσον αφορά το προϊόν των γεωγραφικών περιοχών στις οποίες ασκεί κυρίως τις δραστηριότητες του. Οι τεχνολογίες αυτές θεωρούνται, κατά συνέπεια, λιγότερο ευέλικτες από τους δυνητικούς δικαιοδόχους. Συγκριτικά, η Spheripol και η Unipol προσφέρουν μία περισσότερο ισορροπημένη κάλυψη ποιοτήτων.

(1) Μεταξύ 10 % και 25 %.

(80) Δεύτερον, αναφέρθηκε ανωτέρω ότι σήμερα οι ενδεχόμενοι δικαιοδόχοι ίσως χρειάζονται μεγαλύτερα εργοστάσια για την πραγματοποίηση σημαντικών οικονομιών κλίμακας. Σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, το κεφαλαιουχικό κόστος ενός εργοστασίου 200 kt είναι κατά προσέγγιση μιάμιση φορά μεγαλύτερο από εκείνο ενός εργοστασίου 100 kt. Στο σημείο αυτό, αξίζει να αναφερθεί ότι ορισμένες από τις εναλλακτικές αυτές τεχνολογίες παρουσιάζουν περιορισμούς όσον αφορά το σχεδιασμό της παραγωγικής ικανότητας σε σύγκριση με τη Spheripol ή την Unipol, που δεν τους επιτρέπουν να ικανοποιούν τις απαιτήσεις ορισμένων δυνητικών δικαιοδόχων.

(81) Τρίτο, λαμβανομένου υπόψη του περιορισμένου αριθμού των δικαιοδόχων τους μέχρι σήμερα, οι εναλλακτικές αυτές τεχνολογίες δεν έχουν να επιδείξουν πολλά σημεία αναφοράς, καθώς επίσης και εμπορικά αποτελέσματα στην αγορά. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η παρουσία στην αγορά, πλην όμως η περιορισμένη επιτυχία στην παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης μπορεί να θεωρηθεί ως ένδειξη προτίμησης προς τις τεχνολογίες Unipol και Spheripol. Σε άλλες περιπτώσεις, στις οποίες έχει προκύψει πρόσφατα μόνο κάποια βελτιωμένη έκδοση μίας τεχνολογίας, η έλλειψη γνώσεων για την αγορά της εν λόγω τεχνολογίας, λειτουργεί υπέρ των ήδη υφιστάμενων ανταγωνιστών.

(82) Τέταρτον, φαίνεται ότι τουλάχιστον από τους εν λόγω προμηθευτές εναλλακτικής τεχνολογίας δεν θεωρούν την παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας ως βασικό τμήμα των συνολικών τους δραστηριοτήτων. Κατά συνέπεια, οι εταιρείες αυτές δεν ακολούθησαν κατά το παρελθόν μία επιθετική πολιτική παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης. Δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η σημερινή στρατηγική των εν λόγω εταιρειών στο συγκεκριμένο τομέα πρόκειται να αλλάξει μελλοντικά.

(83) Τέλος, η ικανότητα των προμηθευτών εναλλακτικής τεχνολογίας να ανταγωνιστούν με τις Spheripol και Unipol θα είναι περιορισμένη για τους ακόλουθους λόγους: i) έλλειψη σημείων παραγωγής καταλύτη για την ικανοποίηση της μελλοντικής ζήτησης αδειών εκμετάλλευσης, ii) μικρό σχετικά μέγεθος υποδομής που δεν επιτρέπει σε κάποιο δικαιοπάροχο να προσφέρει τις υπηρεσίες που ζητούν οι μελλοντικοί πελάτες, συμπεριλαμβανομένων π.χ. των υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης, κατάρτισης, βοήθειας κατά την έναρξη και τεχνικής συνδρομής, βοήθειας προς τους πελάτες για την ανάπτυξη του προϊόντος.

(84) Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι άλλοι υφιστάμενοι προμηθευτές τεχνολογίας δεν είναι δυνατό να περιορίσουν σημαντικά την ικανότητα των μερών να συμπεριφέρονται ουσιαστικά ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές τους.

Δυνατότητες εισόδου στην αγορά

(85) Ορισμένες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σήμερα στην Ε και Α, στον τομέα του PP. Το επίκεντρο της έρευνας αυτής εξαρτάται από τις ειδικές γνώσεις για τους οικονομικούς ή άλλους πόρους της επιχείρησης. Στις περισσότερες περιπτώσεις, η έρευνα θα τείνει να επικεντρωθεί στη διαφοροποίηση του προϊόντος βάσει των αναγκών της αγοράς, ενώ επιχειρήσεις με σημαντικές προσπάθειες βασικής έρευνας, όπως είναι η Himont, μπορούν επίσης να αναπτύσσουν νέα προϊόντα ή διεργασίες τα οποία μπορούν να αντικαταστήσουν τις σημερινές τεχνολογίες και να δημιουργήσουν νέες εμπορικές ευκαιρίες. Αρκετές επιχειρήσεις εργάζονται σήμερα σε μία νέα γενεά καταλυτών, τα μεταλλοκένια. Ωστόσο, αυτό δεν επηρεάζει την ανταγωνιστική αξιολόγηση της Επιτροπής για τη συγκεκριμένη υπόθεση, δεδομένου ότι δεν μπορούν να προσδιοριστούν με ακρίβεια οι δυνατότητες που προσφέρουν τα μεταλλοκένια και, σε κάθε περίπτωση, δεν αναμένεται να καταστεί δυνατή η πλήρης εκμετάλλευσή τους βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα.

(86) Τα μέρη υποστηρίζουν ότι υπάρχουν ορισμένοι δυνητικοί νεοεισερχόμενοι οι οποίοι θα μπορούσαν, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, να εισέλθουν, στην αγορά τεχνολογίας PP. Σύμφωνα με τα μέρη, οι δυνητικοί νεοεισερχόμενοι μπορεί να είναι: i) παραγωγοί PP με τη δική τους ενδοεπιχειρησιακή τεχνολογία, οι οποίοι θα μπορούσαν να αποφασίσουν να αναπτύξουν και να παραχωρήσουν προς εκμετάλλευση ένα πακέτο τεχνολογίας, ή ii) προμηθευτές PP οι οποίοι θα μπορούσαν, σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, να προσαρμόσουν τη διεργασία τους και τους καταλύτες PE με σκοπό την παραχώρηση της εκμετάλλευσης της τεχνολογίας τους στον τομέα παραγωγής ρητινών PP.

(87) Τα μέρη υποστηρίζουν ότι ορισμένοι παραγωγοί PP διαθέτουν ιδιαίτερα προηγμένες τεχνολογικά μεθόδους, καθώς και σημαντικούς οικονομικούς πόρους. Σύμφωνα με τα μέρη, η τεχνολογική εξέλιξη διευκολύνει την είσοδο νέων ανταγωνιστών. Είναι αλήθεια ότι ορισμένοι παραγωγοί PP διαθέτουν την δική τους ενδοεπιχειρισιακή Ε και Α. Ωστόσο, σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, δεν φαίνεται πιθανό ότι ένα νέο πακέτο τεχνολογίας PP θα καταστεί διαθέσιμο στην αγορά βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα για τους ακόλουθους λόγους:

(88) Ορισμένοι από τους παραγωγούς PP οι οποίοι αναφέρονται ανωτέρω ως μελλοντικοί νεοεισερχόμενοι έχουν μόλις αναπτύξει ή βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης των δικών τους καταλυτών για χρήση σε συνδυασμό με το πακέτο τεχνολογίας η εκμετάλλευση του οποίου τους έχει παραχωρηθεί. Οι παραγωγοί αυτοί ούτε έχουν αναπτύξει ούτε βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης μιας διεργασίας, με αποτέλεσμα η είσοδός τους στην αγορά με ένα νέο πακέτο τεχνολογίας να μην είναι πιθανή βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα. Μικρός αριθμός παραγωγών PP βρίσκονται επί του παρόντος στο στάδιο της ανάπτυξης μιας διεργασίας και ενός καταλύτη, η έρευνα όμως και η ανάπτυξη δεν έχουν ολοκληρωθεί, με συνέπεια η είσοδος τους να είναι αβέβαιη ή τουλάχιστον να καθυστερήσει σημαντικά. Τα θέματα που αφορούν τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει επίσης να εξεταστούν και μέχρις ότου να επιλυθεί το πρόβλημα της εγκυρότητας των σχετικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, η είσοδος θα καθυστερήσει περαιτέρω ή ακόμα και θα αναβληθεί επ' αόριστον.

(89) Στις ελάχιστες περιπτώσεις στις οποίες ήδη υπάρχουν τεχνολογίες που συνοδεύονται από αποκλειστικά

δικαιώματα, αλλά δεν έχουν ακόμη παραχωρηθεί προς εκμετάλλευση, οι τεχνολογίες αυτές παρουσιάζουν μία ή περισσότερες από τις ελλείψεις που αναφέρονται ανωτέρω στις αιτιολογικές σκέψεις 72 και επόμενες. Για παράδειγμα, σε περίπτωση νέας εισόδου στην αγορά, η έλλειψη αποτελεσμάτων εκ μέρους του νεοεισερχόμενου θα δημιουργήσει τις ίδιες δυσκολίες όπως και για τους υπάρχοντες προμηθευτές εναλλακτικής τεχνολογίας όσον αφορά τον ανταγωνισμό με τις Spheripol και Unipol.

(90) Όσον αφορά τους προμηθευτές τεχνολογίας PE, παρά το γεγονός ότι είναι τεχνικά εφικτή η προσαρμογή κάποιας μορφής τεχνολογίας PE για την παρασκευή PP, σύμφωνα με τις έρευνες της Επιτροπής, η είσοδος παρασκευαστών PE στην αγορά τεχνολογίας PP δεν φαίνεται ιδιαίτερα πιθανή βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα λόγω: i) της χρονικής περιόδου που απαιτείται για την ανάπτυξη, εμπορία, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης διαφόρων απαιτούμενων ποιοτήτων, και εμπορική αποδοχή, ii) των εμποδίων που είναι πιθανόν να δυσχεράνουν την ενδεχόμενη είσοδο στην αγορά, συμπεριλαμβανομένης της επιλογής του καταλύτη, της ανάγκης ανάπτυξης μιας τεχνολογίας που να μπορεί να ανταγωνιστεί τους ήδη υπάρχοντες δικαιοπάροχους, του κόστους που αφορά την ανάπτυξη και την εμπορία, της δυσκολίας εισόδου σε ήδη καθιερωμένες αγορές που αντιμετωπίζουν οι νεοεισερχόμενοι και της απόκτησης της αποδοχής εκ μέρους της αγοράς, και τέλος της αβεβαιότητας της απόδοσης σε σχέση με τις σημαντικές επενδύσεις.

(91) Φαίνεται κατά συνέπεια, ότι η δυνητική είσοδος στην αγορά τεχνολογίας που θα μπορούσε να περιορίσει σημαντικά την εμπορική ισχύ δεν είναι πιθανή στο βραχυπρόθεσμο έως μεσοπρόθεσμο διάστημα.

Ζήτηση νέων αδειών εκμετάλλευσης στη Δυτική Ευρώπη

(92) Λαμβάνοντας υπόψη την συνεχή αύξηση της ζήτησης PP που αποτελεί πράγματι τον ταχύτερα αναπτυσσόμενο τομέα στον κλάδο των πλαστικών, και τα αποτελέσματα της έρευνας αγοράς που διεξήγαγε η Επιτροπή, η τελευταία κατέληξε ότι θα υπάρχει ζήτηση αδειών εκμετάλλευσης για την τεχνολογία PP στη Δυτική Ευρώπη κατά την περίοδο που μεσολαβεί μέχρι το έτος 2000. Η άποψη αυτή αμφισβητήθηκε από τα κοινοποιούντα μέρη. Ειδικότερα, τα μέρη υπέβαλαν αναλυτική έκθεση ανεξάρτητων συμβούλων βάσει της οποίας υποστήριξαν ότι θα υπάρξει αμελητέα έως μηδενική αύξηση ζήτησης αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP έως το έτος 2000.

(93) Οι βασικές παράμετροι που καθορίζουν τις προβλέψεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση ήταν ότι: i) η τρέχουσα (δηλαδή για το 1993) παραγωγική ικανότητα PP στην Δυτική Ευρώπη είναι [...] τόνοι κατ' έτος, ii) η τρέχουσα χρησιμοποίηση της παραγωγικής ικανότητας είναι [...], iii) η ζήτηση PP αναμένεται να αυξηθεί κατά [...] κατ' έτος, που σύμφωνα με την έκθεση κυμαίνεται στο φάσμα που έδωσαν και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς, iv) η αποσυμφόρηση (εκτός από το κλείσιμο των μονάδων) θα μπορούσε να αυξήσει την τρέχουσα παραγωγική ικανότητα σε 6,5 εκατομμύρια τόνους ετησίως. Με τη χρησιμοποίηση των παραμέτρων αυτών υπολογίζεται στην έκθεση ότι «για να φθάσει η σχέση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης στο [...] των επιπέδων λειτουργίας που απαιτούνται μέχρι το έτος 2000 θα χρειαστούν έξι νέα εργοστάσια».

(94) Μολονότι ότι η Επιτροπή δεν θεωρεί απαραίτητο, έχοντας υπόψη την αξιολόγηση που πραγματοποιείται κατωτέρω, να αμφισβητήσει τις παραμέτρους και την μεθοδολογία των προβλέψεων, έχει ωστόσο την πεποίθηση ότι η έκθεση παρουσιάζει μία μεγαλύτερη τάση υποεκτίμησης παρά υπερεκτίμησης της πιθανής μελλοντικής ζήτησης αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP. Η άποψη αυτή βρίσκεται σε τρία επιχειρήματα.

(95) Πρώτον, σύμφωνα με άλλες τεχνικές πληροφορίες που έλαβε η Επιτροπή και με τα περιθώρια που άφησε η ίδια η έκθεση, ο αριθμός εργοστασίων που πρόκειται μελλοντικά να κλείσουν φαίνεται να υποεκτιμάται και, κατά συνέπεια, η αύξηση της καθαρής παραγωγικής ικανότητας να υπερεκτιμάται. Δεύτερον, φαίνεται ότι στην έκθεση γίνεται υπόθεση ότι θα εξαλειφθούν πλήρως οι καθαρές εισαγωγές PP, ύψους 300 000 τόνων. Εάν οι καθαρές εξαγωγές παραμείνουν στα σημερινά επίπεδα, αυτό θα σημαίνει ζήτηση για δύο επιπλέον εργοστάσια PP. Τρίτον, και πιο σημαντικό, η έκθεση δεν λαμβάνει υπόψη της τον ιδιαίτερα μεγάλο χρόνο που απαιτείται για τις διαπραγματεύσεις που προηγούνται της παραχώρησης της άδειας εκμετάλλευσης μιας τεχνολογίας προτού τεθεί σε λειτουργία το νέο εργοστάσιο PP. Τα ίδια τα μέρη παρατήρησαν ότι «σύμφωνα με την ισχύουσα πρακτική, οι άδειες εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP παρέχονται τέσσερα χρόνια περίπου πριν από την έναρξη λειτουργίας ενός νέου εργοστασίου PP» (σημείο 6.9 της απάντησης των κοινοποιούντων μερών στις αιτιάσεις της Επιτροπής της 28ης Μαρτίου 1994). Κατά συνέπεια, η πρόβλεψη της ζήτησης αδειών εκμετάλλευσης τεχνολογίας PP κατά την περίοδο μέχρι το έτος 2000 θα πρέπει λογικά να λάβει υπόψη το επίπεδο της ζήτησης PP μέχρι το 2004 και όχι μέχρι το έτος 2000.

(96) Ωστόσο, τα σημεία αυτά μπορούν να μην ληφθούν υπόψη, εφόσον αρκεί αξιολόγηση της φύσης της ζήτησης αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP βάσει των συμπερασμάτων της έκθεσης. Το συμπέρασμα που βγαίνει από την έκθεση είναι ότι θα χρειαστούν έξι νέα εργοστάσια με παραγωγική ικανότητα 160 ktpa έκαστο. Πάντως, η έκθεση και τα μέρη θεωρούν ότι το γεγονός αυτό δεν θα προκαλέσει αύξηση της ζήτησης αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP, επειδή δύο από τα έξι εργοστάσια θα κατασκευαστούν από παραγωγούς οι οποίοι ήδη έχουν τη δική τους τεχνολογία, τρία δε περαιτέρω θα κατασκευαστούν από παραγωγούς οι οποίοι, σύμφωνα με τα μέρη, διαθέτουν δυνατότητα επιλογής, βάσει υπαρχουσών συμβάσεων παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP, να αυξήσουν την παραγωγική τους ικανότητα σύμφωνα με γενικά προκαθορισμένους όρους. Τέλος, ο έκτος παραγωγός θα μπορούσε να ενδιαφερθεί για την άδεια εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP, πλην όμως

οι όροι και οι προϋποθέσεις της άδειας αυτής έχουν μάλλον ήδη καθοριστεί.

(97) Η Επιτροπή διαφωνεί με το σκεπτικό αυτό. Αρχικά, παρά τα σημαντικά στοιχεία που υπέβαλαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με το αν οι παραγωγοί θα προβούν στην απαιτούμενη επέκταση. Μία δεύτερη έκθεση από διαφορετικούς συμβούλους, που υποβλήθηκε από τα μέρη και αξιολογεί ποιες επιχειρήσεις είναι πιθανότερο να κατασκευάσουν νέα εργοστάσια, θεώρησε ότι η επέκταση είναι πιθανή για δύο επιχειρήσεις οι οποίες δεν αναφέρονται στην πρώτη έκθεση. Σε κάθε περίπτωση, οι συμμετέχοντες στην αγορά είναι εκείνοι που πρέπει να αποφασίσουν ατομικά εάν πρόκειται να αυξήσουν την παραγωγική τους ικανότητα με την προσδοκία της απόκτησης κάποιου μεριδίου από την αναμενόμενη αύξηση ζήτησης PP στη Δυτική Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, η συνεχιζόμενη λειτουργία του αποτελεσματικού ανταγωνισμού στον τομέα της παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP αποτελεί ουσιαστικής σημασίας παράγοντα, δεδομένου ότι οι περισσότεροι από τους δυτικοευρωπαίους παραγωγούς PP αποτελούν δυνητικούς πελάτες αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας.

(98) Δεύτερον, όσον αφορά τα συμβατικά δικαιώματα για την αύξηση της παραγωγής, η Επιτροπή παρατηρεί ότι, στην πραγματικότητα, οι παραγωγοί PP οι οποίοι διαθέτουν κάποιο δικαίωμα όσον αφορά την παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης της τεχνολογίας δεν ασκούν όλοι το δικαίωμα αυτό. Σε κάθε περίπτωση, όπως εξηγείται ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η απλή ύπαρξη ενός δικαιώματος δεν σημαίνει ότι ο δικαιούχος του δεν συμμετέχει στην αγορά αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας. Ο κάτοχος του δικαιώματος είναι πιθανόν να συγκρίνει προσφορές από άλλους προμηθευτές τεχνολογίας προτού επιλέξει και, κατά συνέπεια, επωφελείται από την παρουσία ενός πραγματικού ανταγωνισμού στην αγορά τεχνολογίας.

(99) Η Επιτροπή θεωρεί, συνεπώς, ότι η ανάλυση που πραγματοποιήθηκε ανωτέρω με την βοήθεια των στοιχείων που παρείχαν τα μέρη δείχνει ότι μπορεί να αναμένεται στο προσεχές μέλλον σημαντική ζήτηση αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP. Πράγματι, βάσει των ερευνών αγοράς που πραγματοποίησε η Επιτροπή, ορισμένοι δυτικοευρωπαίοι παραγωγοί PP ήδη ενδιαφέρονται για νέες άδειες εκμετάλλευσης τεχνολογίας PP.

Οι αγοραστές με εξελιγμένη τεχνολογία ως εξισορροπητική δύναμη των δεσποζουσών επιχειρήσεων

(100) Τα μέρη υποστηρίζουν ότι ορισμένοι δυνητικοί πελάτες για την τεχνολογία PP στη Δυτική Ευρώπη διαθέτουν εξελιγμένη τεχνολογία και σημαντικούς οικονομικούς πόρους. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση που κάποιος προμηθευτής τεχνολογίας με δεσπόζουσα θέση προσπαθήσει να ασκήσει την ισχύ του στην αγορά, οι δυνητικοί πελάτες θα έχουν ισχυρό κίνητρο να δραστηριοποιηθούν ούτως ώστε να αποφύγουν το κόστος από την άσκηση της δεσπόζουσας θέσης. Ωστόσο, σύμφωνα με την Επιτροπή, η ικανότητα των παραγωγών αυτών να ασκήσουν μία εξισορροπητική δύναμη έναντι του προμηθευτή δεσπόζουσας τεχνολογίας δεν πρέπει να υπερεκτιμηθεί.

(101) Η Επιτροπή θεωρεί ότι η ανάπτυξη τεχνολογιών που συνδέονται με αποκλειστικά δικαιώματα ως εναλλακτική λύση της αγοράς αδειών εκμετάλλευσης είναι ουσιαστικά μακροπρόθεσμη λύση για πολύ περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων, δεδομένου, μεταξύ άλλων, του μεγάλου χρόνου που απαιτείται, καθώς και των σημαντικών επενδύσεων για την επιτυχή ολοκλήρωση της αναπτυξιακής εργασίας. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι προσπάθειες έρευνας και ανάπτυξης των παραγωγών PP συνδέονται συνήθως με τη βελτίωση του καταλύτη. Οι παραγωγοί αυτοί θα χρειάζονται ακόμα την αντίστοιχη διεργασία την οποία δεν είναι πιθανό να μπορέσουν να αναπτύξουν βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα. Πιο σημαντικό ακόμα είναι το γεγονός ότι η εγκυρότητα των βελτιώσεων των καταλυτών βάσει προϋπαρχόντων δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας ίσως να πρέπει να ρυθμιστεί, και η προηγούμενη εμπειρία δείχνει την σημασία των δικαιωμάτων αυτών. Συμπερασματικά, η Επιτροπή θεωρεί ότι η τεχνολογική εξειδίκευση δεν μπορεί να λειτουργήσει ως σημαντικό εμπόδιο στην άσκηση της εμπορικής ισχύος ενός προμηθευτή δεσπόζουσας τεχνολογίας μεσοπρόθεσμα ή βραχυπρόθεσμα.

Συμπέρασμα

(102) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αρχική συγκέντρωση θα οδηγήσει στη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης με αποτέλεσμα να θιγεί σε σημαντικό βαθμό ο ανταγωνισμός στην αγορά τεχνολογίας PP. Η κυριαρχία στην αγορά τεχνολογίας είναι πιθανόν να λειτουργήσει ανασταλτικά στα μελλοντικά σχέδια του βιομηχανικού κλάδου PP, καθώς και στις δυνατότητες επέκτασης. Θα αφαιρέσει από τους παραγωγούς PP τα οφέλη που προκύπτουν από τον ανταγωνισμό όσον αφορά τις τιμές, την ποιότητα και άλλες παραμέτρους, με αρνητικές επιπτώσεις στην αγορά παραγωγής PP. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των δεσμεύσεων που ανέλαβαν τα μέρη σχετικά με τη δημιουργία της χωριστής θυγατρικής Technipol της Montedison (βλέπε αιτιολογική σκέψη 116 κατωτέρω), η Επιτροπή έπαψε πλέον να έχει ανησυχίες όσον αφορά την απόκτηση δεσπόζουσας θέσης εκ μέρους της Sophia στην αγορά τεχνολογίας PP.

ii) *Παραγωγή και πώληση PP*

(103) Η κοινή επιχείρηση θα έχει ηγετική θέση στην αγορά PP, με συνολική παραγωγική ικανότητα [...] εκατομμύρια τόνους, που αντιπροσωπεύει περίπου το [...] (1) της παγκόσμιας παραγωγικής ικανότητας. Θα αποκτήσει επίσης ηγετική θέση στην προμήθεια PP στη Δυτική Ευρώπη, με ποσοστό [...] (2), περίπου της παραγωγικής ικανότητας και (2) των ελευθέρων πωλήσεων (δηλαδή των πωλήσεων εξαιρουμένων των ποσοτήτων για ενδοεπιχειρησιακή χρήση).

(104) Μετά τη συγκέντρωση, στη Δυτική Ευρώπη θα υπάρχουν περισσότεροι από δέκα παραγωγοί PP, εκτός από τη συγχωνευόμενη οντότητα. Ωστόσο, το μερίδιο αγοράς της Sophia θα είναι περισσότερο από διπλάσιο του μεριδίου αγοράς του πλησιέστερου ανταγωνιστή της, της Borealis [περίπου [...] (1) της παραγωγικής ικανότητας και [...] (1) των ελεύθερων πωλήσεων]. Από απόψεως παραγωγικής ικανότητας, η Hoechst θα αντιπροσωπεύει περίπου το [...] (3), η PCD/OMV και Appryl [...] (3) περίπου κάθε μία, οι BASF και ICI μαζί [...] (1) περίπου. Μεταξύ των άλλων προμηθευτών στη δυτικοευρωπαϊκή αγορά, με μερίδιο [...] (3) έκαστος περιλαμβάνονται οι Amoco, Petrofina, Exxon, Repsol, DSM, Vestolen και Solvay.

(105) Όσον αφορά τις επιπτώσεις της συγκέντρωσης επί της παραγωγής διαφόρων τύπων PP, οι δραστηριότητες των Montedison και Shell στον εν λόγω τομέα είναι σε μεγάλο βαθμό συμπληρωματικές: [...] των ελεύθερων πωλήσεων της Shell αφορούν καταναλωτικά αγαθά ομοπολυμερών, ενώ [...] των πωλήσεων της Montedison αφορούν ομοπολυμερή και συμπολυμερή ειδικών χρήσεων. Στον τομέα των μαζικών συμπολυμερών, τα οποία, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, μπορούν να θεωρηθούν ότι αποτελούν μέρος μίας διαφορετικής αγοράς προϊόντος εντός του PP, υπάρχει κάποια επικάλυψη μεταξύ των δραστηριοτήτων των μερών. Ωστόσο, το συνδυασμένο μερίδιο της αγοράς στον εν λόγω τομέα δεν υπερβαίνει το ανωτέρω μερίδιο τους για ολόκληρη την αγορά των PP. Κατά συνέπεια, η ανάλυση που ακολουθεί θα επικεντρωθεί στις επιπτώσεις της συγκέντρωσης στην αγορά για την παραγωγή και πώληση PP συνολικά.

Κοινές επιχειρήσεις μεταξύ παραγωγών PP

(106) Λόγω του αυξανόμενου βαθμού συγκέντρωσης στην αγορά για την παραγωγή και πώληση PP, είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη, αφενός μεν οι δεσμοί μεταξύ της Montedison και της Shell μέσω της κοινής επιχείρησης και, αφετέρου, μεταξύ αυτών και άλλων παραγωγών. Η Montedison και η Shell έχουν αναπτύξει κοινές επιχειρήσεις με άλλους παραγωγούς πολυολεφινών, τρείς από τις οποίες αφορούν το PP: η Montefina, κοινή επιχείρηση μεταξύ της θυγατρικής της Montedision, της Himont και της Petrofina, με παραγωγική ικανότητα 380 kts/y, η NSP (Himont/Statoil), με παραγωγική ικανότητα PP 200 kts/y και η ROW (Shell/BASF), με παραγωγική ικανότητα PP 200 kts/y. Σε κάθε μία από τις κοινές αυτές επιχειρήσεις, οι αντίστοιχες μητρικές εταιρείες συμμετέχουν κατά 50 %.

(107) Τα μέρη, μέσω των κοινών τους επιχειρήσεων, θα είναι σε θέση να επηρεάζουν την ανταγωνιστική συμπεριφορά των εταίρων τους στις κοινές επιχειρήσεις, οι οποίοι είναι σημαντικοί ανταγωνιστές στην αγορά παραγωγής PP και ενισχύουν με τον τρόπο αυτό την θέση τους στην εν λόγω αγορά — η συνολική παραγωγική ικανότητα των παραγωγών PP που συμμετέχουν στις Montefina, NSP και ROW θα υπερβεί το [...] (4) της παγκόσμιας ικανότητας στη Δυτική Ευρώπη [...] (4) μαζί με τις BASF/ICI [...].

(108) Όσον αφορά ειδικότερα την περίπτωση της Montefina, φαίνεται ότι, μετά τη συγκέντρωση, η Sophia θα είναι σε θέση να ασκήσει σημαντική περιοριστική επιρροή στην ανταγωνιστική συμπεριφορά της Petrofina. Η Montefina είναι μία κοινή επιχείρηση 50/50 που δημιουργήθηκε το 1976 για την παραγωγή PP με τη χρησιμοποίηση της τεχνολογίας που παραχώρησε η Montedison. Επί του παρόντος, διαθέτει δύο γραμμές παραγωγής στο Feluy του Βελγίου, οι ποσότητες των οποίων κατανέμονται μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων και διατίθενται ανεξάρτητα στην αγορά από κάθε μία από αυτές. Η συνολική παραγωγή PP της Petrofina στη Δυτική Ευρώπη προέρχεται από τη Montefina με τρόπο ώστε η ανταγωνιστική θέση της Petrofina να είναι δυνατό να επηρεαστεί σε κρίσιμο βαθμό από τη συμπεριφορά του νέου εταίρου της στην κοινή επιχείρηση.

(109) Σύμφωνα με την Petrofina, η συναλλαγή μεταξύ Montedison και Shell είναι πιθανόν να προκαλέσει μία δυνητική σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των τριών ιδρυτικών εταιρείων της Montefina [...]. Η Petrofina πιστεύει ότι μόνο με τον διαχωρισμό της Montefina από τη Sophia θα είναι δυνατόν να αποφευχθεί η κατάσταση αυτή η οποία είναι αντίθετη με τους κανόνες του ανταγωνισμού.

(110) Δυνάμει της συμφωνίας συμμετοχής στην Montefina, όλες οι σημαντικές αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με κοινή συμφωνία μεταξύ των Himont και Montedison (ή του διαδόχου της στην κοινή επιχείρηση). Η άποψη της Επιτροπής είναι ότι το γεγονός αυτό παρέχει τη δυνατότητα στη Montedison να επηρεάζει τις αποφάσεις σχετικά με την παραγωγή και άλλα σημαντικά θέματα στο πλαίσιο της κοινής επιχείρησης. Όσον αφορά την ανταλλαγή τεχνολογικών πληροφοριών, [...], η Επιτροπή θεωρεί ότι η πρόσβαση του προσωπικού των Montedison ή Shell στις τεχνολογικές πληροφορίες της Petrofina, στο πλαίσιο της κοινής επιχείρησης, συνεχίζει να υφίσταται και θα μπορούσε να λειτουργήσει ως αντικίνητρο για την χρησιμοποίηση εκ μέρους της Petrofina της τεχνολογίας Fina.

Άλλοι παράγοντες που ενισχύουν τη θέση της Sophia στην αγορά παραγωγής P

(111) Η επιχείρηση που προκύπτει από την συγκέντρωση θα συνδυάζει, αφενός, την τεχνολογική ηγετική θέση

(1) Μεταξύ 10 % και 25 %.
(2) Μεταξύ 25 % και 50 %.
(3) Κατώ από 10 %.
(4) Μεταξύ 50 % και 75 %.

της Himont, την επιτυχή ανάπτυξη νέων προϊόντων PP και προηγμένων υλικών πολυεφινών και, αφετέρου, την ισχυρή παγκόσμια παρουσία της Shell ως μιας από τις μεγαλύτερες εταιρείες πετροχημικών, τη διαθεσιμότητα πρώτων υλών, καθώς και σημαντικούς οικονομικούς πόρους. Τα πλεονεκτήματα αυτά των δύο εταίρων, που είναι σε μεγάλο βαθμό συμπληρωματικά, θα δημιουργήσουν έναν ιδιαίτερα ισχυρό συνδυασμό. Η Sophia θα είναι σε θέση να προσφέρει την ευρύτερη δυνατή γραμμή παραγωγής στη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων όλων των οικογενειών προϊόντων PP και μία μεγάλη ποικιλία ποιοτήτων PP που χρησιμοποιούνται σε πολλές εφαρμογές. Θα διαθέτει τους οικονομικούς πόρους, οι οποίοι θα ενισχύονται λόγω της θέσης που κατέχει από πλευράς τεχνολογίας, καθώς και από τα έσοδα των αδειών εκμετάλλευσης, που θα της επιτρέψουν να συγκεντρωθεί στην ανάπτυξη ειδικευμένων προϊόντων και προηγμένων υλικών. Θα μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει τα κέρδη για την επιδότηση ορισμένων τμημάτων της αγοράς. Η γεωγραφική διασπορά και το μέγεθος των υφιστάμενων μονάδων είναι τέτοια που θα επιτρέψουν στη Sophia να λειτουργεί με ιδιαίτερα ανταγωνιστικό κόστος παραγωγής και ικανοποιητική διανομή σε πολλές γεωγραφικές τοποθεσίες. Επιπλέον, θα έχει σημαντικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών της λόγω του μεγέθους των πωλήσεών της, της οργάνωσης της διάθεσης των προϊόντων στην αγορά και, ιδιαίτερα, λόγω της θέσης της από απόψεως τεχνολογίας.

(112) Η επιχείρηση που θα προκύψει από τη συγχώνευση θα συνδυάζει τα σημαντικά περιουσιακά στοιχεία και την εμπειρία των συνιδρυτικών επιχειρήσεων και θα κατέχει ηγετική θέση στην αγορά τεχνολογίας PP, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω. Η δυνατότητα κατανομής του κόστους Ε και Α σε μία μεγάλη βάση παραγωγής θα παράσχει σε μέρη ένα σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων παραγωγών PP. Η πλεονεκτική θέση των μερών θα ενισχυθεί περαιτέρω, καθώς τα παλαιότερα προϊόντα PP αντικαθίστανται με νέα προϊόντα, τα οποία προσφέρουν ανώτερες ιδιότητες.

(113) Ακόμα πιο σημαντικό είναι το γεγονός ότι, με τον έλεγχο των δύο παγκοσμίως ηγετικών τεχνολογιών, η Sophia θα είναι σε θέση να καθορίζει τον προσανατολισμό, καθώς και το ρυθμό μελλοντικής ανάπτυξης της αγοράς παραγωγής PP, εφόσον οι άλλοι ανταγωνιστές δεν θα είναι σε θέση να ελέγχουν σε επαρκή βαθμό την πολιτική παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης. Η Sophia θα μπορεί, άρα, για παράδειγμα, να ζητεί την καταβολή δικαιωμάτων τα οποία να κυμαίνονται σε ιδιαίτερα ανταγωνιστικά επίπεδα ή να ασκεί με διαφορετικό τρόπο την ισχύ της στην αγορά. Επιπλέον, η Sophia θα μπορεί να έχει την προτεταιότητα στη χρησιμοποίηση των καινοτομιών, καθώς και της ανάπτυξης των προϊόντων, δεδομένου ότι δεν θα υπάρχει ανταγωνιστική πίεση παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης σε άλλους παραγωγούς PP. Η Sophia θα είναι σε θέση, συνεπώς, αν επηρεάσει αρνητικά τους όρους του ανταγωνισμού στην αγορά παραγωγής PP.

Συμπέρασμα

(114) Παρά το γεγονός ότι το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των μερών δεν είναι πολύ υψηλό, η σημαντική διαφορά με το μερίδιο αγοράς του αμέσως επόμενου μεγαλύτερου ανταγωνιστή, σε συνδυασμό με ορισμένους άλλους παράγοντες, δηλαδή το δίκτυο των κοινών επιχειρήσεων, το ιδιαίτερα εκτεταμένο φάσμα προϊόντων της Sophia, και ειδικότερα η ηγετική της θέση στην τεχνολογία, θα ενισχύσουν σημαντικά τη θέση των μερών στη συγκεκριμένη αγορά. Όλοι αυτοί οι παράγοντες οδήγησαν την Επιτροπή στο να διατηρήσει σοβαρές αμφιβολίες σχετικά με την πιθανή δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην αγορά παραγωγής PP. Ωστόσο, οι φόβοι της Επιτροπής σχετικά με την απόκτηση δεσπόζουσας θέσης από τη Sophia στην αγορά τεχνολογίας έπαψαν να υπάρχουν με την ανάληψη δεσμεύσεων εκ μέρους των μερών όσον αφορά την δημιουργία χωριστής θυγατρικής της Montedison, της Technipol (βλέπε αιτιολογική σκέψη 116 κατωτέρω). Επιπλέον, τα μέρη ανέλαβαν τη συγκεκριμένη δέσμευση σχετικά με την αγορά παραγωγής PP, ειδικότερα τη διάλυση της κοινής επιχείρησης Montefina. Κατά συνέπεια, δεδομένων των δεσμεύσεων αυτών, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν υφίσταται πλέον λόγος σοβαρών ανησυχιών σχετικά με τη δημιουργία δεσπόζουσας θέσης στην υπό εξέταση αγορά.

V. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

i) Οι δεσμεύσεις που ανέλαβαν τα μέρη

(115) Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής βάσει του άρθρου 18 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων, και για να εξαλειφθούν οι φόβοι που εκφράζονται σε αυτήν, τα μέρη τροποποίησαν το αρχικό σχέδιο συγκέντρωσης με την εισαγωγή των ακόλουθων δεσμεύσεων έναντι της Επιτροπής.

(116) *Δέσμευση σχετικά με την τεχνολογία PP*

Τα κοινοποιούντα μέρη αναλαμβάνουν τις ακόλουθες δεσμεύσεις: Οι υφιστάμενες δραστηριότητες της Himont στην τεχνολογία PP θα παραμείνουν εκτός της Sophia με τη μεταβίβασή τους σε μία επιχείρηση, είτε νέα είτε υφιστάμενη, που θα βρίσκεται κάτω από τον αποκλειστικό έλεγχο της Montedison (η «εταιρεία Technipol»). Η Shell δεν θα έχει χρηματοοικονομικές επενδύσεις στην εταιρεία Technipol. Η εταιρεία αυτή θα συσταθεί το αργότερο εντός [...] από την απόφαση της Επιτροπής όσον αφορά το συμβιβασμό χαρακτήρα. Στην ενδιάμεση περίοδο, οι δραστηριότητες στον τομέα της τεχνολογίας PP θα διεξάγονται και θα παραμείνουν εκτός από τη Shell όσο και από

τη Sophia. Η εταιρεία αυτή θα αποτελεί χωριστή οντότητα, η οποία θα είναι πλήρως ικανή να διεξάγει τις δραστηριότητες στον τομέα της τεχνολογίας PP σε συνεχή, βιώσιμη και ανταγωνιστική βάση, έχοντας τους δικούς της οικονομικούς πόρους και με τη συνεχή και ανεξάρτητη ανάπτυξη της τεχνολογίας PP. Θα έχει τα ακόλουθα περιουσιακά στοιχεία και χαρακτηριστικά:

i) τις υφιστάμενες δραστηριότητες παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης της τεχνολογίας PP σε παγκόσμιο επίπεδο (συμπεριλαμβανομένου του αμετάκλητου και αποκλειστικού δικαιώματος παραχώρησης των αντιστοίχων δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας και του υπάρχοντος προσωπικού πωλήσεων, εμπορίας και υποστήριξης). Οι υπάρχουσες συμβάσεις παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης PP και οι σχετικές συμβάσεις προμήθειας καταλυτών PP θα μεταφερθούν στην εταιρεία Technipol. Στο βαθμό που η μεταβίβαση των συμβάσεων αυτών απαιτεί τη σύμφωνη γνώμη των δικαιοδόχων, η Montedison θα χρησιμοποιήσει όλα τα λογικά μέσα με καλή πίστη για την απόκτηση της σύμφωνης αυτής γνώμης. Τα έσοδα από οποιαδήποτε μεταβίβαση συμβάσεων θα περιέλθουν στην εταιρεία Technipol [...]. Η εταιρεία Technipol θα αποκτήσει τους απαραίτητους πόρους για τη χρηματοδότηση των ενεργειών της στους τομείς της Ε και Α. Στο βαθμό του τέτοιου είδους συμβάσεις δεν μεταβιβαστούν, η Sophia θα παραχωρήσει σε υπεργολαβία (κάτω από τους όρους που διέπουν τις συμβάσεις) με διαφανείς διαδικασίες την εκτέλεση των υποχρεώσεων της βάσης των συμβάσεων στην εταιρεία Technipol,

ii) το ανάλογο προσωπικό και τις εγκαταστάσεις Ε και Α όσον αφορά όλες τις πτυχές δραστηριότητας στον τομέα της τεχνολογίας PP, συμπεριλαμβανομένης της υποστήριξης που συνοδεύει την παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης, την τεχνολογική προσαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη της τεχνολογίας PP (η Ε και Α θα έχει σχέση τόσο με τη διεργασία όσο και με την τεχνολογία των καταλυτών),

iii) η εταιρεία Techipol θα έχει τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας που προέρχονται από τις δικές της έρευνες στον τομέα της τεχνολογίας PP, συμπεριλαμβανομένων των καταλυτών PP. Ωστόσο, το γεγονός αυτό δεν θα εμποδίσει την Technipol να συμμετέχει σε χρηματοδοτούμενες συμβάσεις έρευνας κάτω από τους συνήθεις όρους που διέπουν τις συμβάσεις αυτές. Η εταιρεία Technipol θα έχει επίσης το αποκλειστικό δικαίωμα να ασκεί τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας που της έχει παραχωρήσει η Sophia, και ειδικότερα να αποφασίζει σε ποιες περιπτώσεις θα κινεί διαδικασίες παράβασης έναντι τρίτων (με την επιφύλαξη των νομικών περιορισμών και υποχρεώσεων),

iv) η Sophia θα αφιερώσει αποκλειστικά στην εταιρεία Technipol το τμήμα εκείνο της παραγωγικής της ικανότητας για την παρασκευή καταλυτών που απαιτείται από την Technipol για να καλύπτει τις ανάγκες των δικαιοδόχων της για την τεχνολογία PP. Η Sophia στην συνέχεια θα παρασκευάζει καταλύτες PP για αποκλειστική χρήση σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν συνήθως στο συγκεκριμένο κλάδο της βιομηχανίας. Η Sophia δεν θα προσφέρει προς πώληση τους καταλύτες αυτούς σε οποιοδήποτε άλλο τρίτο μέρος. Η εταιρεία Technipol και οι δικαιοδόχοι της μπορούν να αποκτούν καταλύτες PP από τρίτα μέρη,

v) την υπάρχουσα πρότυπη μονάδα PP για την ανάπτυξη και τις δοκιμές της τεχνολογίας PP, καθώς και πρόσβαση σε εγκαταστάσεις παραγωγής πλήρους φάσματος προϊόντων PP,

vi) η Sophia μπορεί να αγοράσει τεχνολογικές βελτιώσεις στην υπάρχουσα τεχνολογία PP που χρησιμοποιεί, άλλες τεχνικές υπηρεσίες, καταλύτες ή τεχνολογία από την εταιρεία Technipol, μόνο σε ισότιμη όμως βάση και κάτω από τις εμπορικές συνθήκες που εφαρμόζονται και για τους δικαιοδόχους,

και

vii) ούτε η Sophia ούτε η Shell θα έχουν πρόσβαση στις προνομοιούχες εκείνες πληροφορίες της Technipol στις οποίες δεν θα μπορούσε να έχει πρόσβαση κάποιος ανταγωνιστής, ειδικότερα όσον αφορά τα επαγγελματικά και εμπορικά απόρρητα που έχουν σχέση με την τιμολόγηση, τους καταλόγους πελατών και τις διαπραγματεύσεις, στις πωλήσεις.

Οι αναφορές στην τεχνολογία PP στις εν λόγω δεσμεύσεις θα σημαίνουν τη διεργασία PP και την τεχνολογία καταλυτών της Himont όπως παραχωρείται προς εκμετάλλευση σήμερα και οποιεσδήποτε εξελίξεις στην τεχνολογία PP.

(117) *Δέσμευση όσον αφορά την παραγωγή PP*

Η Montedison αναλαμβάνει τις ακόλουθες δεσμεύσεις όσον αφορά την κοινή επιχείρηση Montefina:

i) να αποσυρθεί η Himont από την Montefina εντός [...] από την απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το συμβιβάσιμο χαρακτήρα της συγκέντρωσης. Η περίοδος αυτή μπορεί να παραταθεί από την Επιτροπή εάν η τελευταία κρίνει ότι παρά τις καλή τη πίστη προσπάθειες της Montedison, η Montedison δεν έχει μπορέσει να πωλήσει τις επενδύσεις της στη Montefina. Κάθε αίτηση παράτασης πρέπει να δικαιολογείται καταλλήλως,

ii) η Montedison, εκ μέρους της εταιρείας Technipol, θα επιβεβαιώσει εκ νέου το δικαίωμα της Montefina στα οφέλη που απορρέουν από τη ρήτρα του πλέον ευνοούμενου δικαιοδόχου όσον αφορά την προμήθεια καταλύτη και τις συμφωνίες παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης. [...]

Δεν θα προβλεφθεί η παροχή κάποιας νέας άδειας ή άλλου δικαιώματος βιομηχανικής ιδιοκτησίας από τη Himont ή τη Sophia με τρόπο που να παρεμποδισθεί η Montefina ή η Petrofina από το να αρχίσει διαπραγματεύσεις συγχώνευσης ή συμμαχίας με κάποιο τρίτο μέρος, υπό τον όρο ότι η Montefina ή η Petrofina θα προστατεύσουν τα νόμιμα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και τα επαγγελματικά και εμπορικά απόρρητα των Technipol, Himont και Sophia,

iii) οι πράξεις της Montefina θα διαχωρίζονται από εκείνες της Sophia. Κατά τη διάρκεια της περιόδου που μεσολαβεί από την επίσημη αποχώρηση, τα δικαιώματα της Himont στη Montefina θα ασκούνται από τη Montedison. Κανένα άτομο αμοιβόμενο από τη Sophia ή άλλου είδους υπάλληλος της Sophia δεν θα είναι παρών στο εργοστάσιο του Feluy, εκτός εάν υπάρχει προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Montefina.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αποχώρησης, όπως και μετά, οι επαγγελματικές γνώσεις και τα εμπορικά μυστικά των Petrofina και Montedison που έχουν αποκτηθεί μέσω της κοινής λειτουργίας της Montefina παραμένουν απόρρητα και σε καμία περίπτωση δεν κοινοποιούνται στη Sophia ή σε οποιοδήποτε άλλο μέρος εκτός από την περίπτωση κάποιου καλή τη πίστη δυνητικού αγοραστή της συμμετοχής της Montedison στη Montefina, καθώς και των συμβούλων της. Ειδικότερα δεν θα μεταβιβαστούν στη Sophia φάκελοι δεδομένων, επαγγελματικά αρχεία ή άλλα εμπιστευτικά έγγραφα που έχουν σχέση με τη Montefina,

iv) κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Montedison θα ασκεί κάθε δραστηριότητα συναφή με την προηγούμενη λειτουργία της μονάδας για να εξασφαλίσει την ομαλή, αποτελεσματική και εμπορική λειτουργία της Montefina, στο πλαίσιο των λογικών συμφερόντων και των δύο μερών και υπό την προϋπόθεση ότι η Petrofina καταβάλλει προς το σκοπό αυτό προσπάθειες καλή τη πίστη,

v) η Montedison θα υποβάλλει τριμηνιαίες εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο των διαπραγματεύσεων πώλησης και την υλοποίηση της αποχώρησης.

(118) *Επανεξέταση των δεσμεύσεων όσον αφορά την τεχνολογία PP*

Τα μέρη διατηρούν τα δικαιώματά τους βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας να ζητήσουν από την Επιτροπή επανεξέταση όλων ή κάποιων συγκεκριμένων δεσμεύσεων που έχουν σχέση με την τεχνολογία PP που αναφέρθηκε ανωτέρω, [...].

(119) *Υλοποίηση των δεσμεύσεων*

Οι δεσμεύσεις αυτές θα αρχίσουν να ισχύουν από την ημερομηνία της απόφασης της Επιτροπής βάσει του άρθρου 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89.

ii) Αξιολόγηση των δεσμεύσεων

(120) Οι δεσμεύσεις αυτές ελήφθηκαν υπόψη από την Επιτροπή κατά την αξιολόγηση των επιπτώσεων της προτεινόμενης συγκέντρωσης. Όπως εξηγήθηκε ανωτέρω, εάν η συγκέντρωση θα επρόκειτο να εφαρμοστεί όπως είχε κοινοποιηθεί, και οι δύο ηγετικές τεχνολογίες, η Unipol και η Spheripol, θα ανήκαν στη σφαίρα επιρροής ενός και μοναδικού κέντρου αποφάσεων, πιο συγκεκριμένα της Shell. Ωστόσο, η υλοποίηση της δέσμευσης των μερών σχετικά με την τεχνολογία PP θα αλλάξει την κατάσταση αυτή η οποία είναι αντίθετη με την ορθή άσκηση των κανόνων του ανταγωνισμού. Οι δραστηριότητες της Montedison στον τομέα της τεχνολογία PP παγκοσμίως θα μεταφερθούν σε μία χωριστή επιχείρηση, την Technipol, η οποία θα είναι διαρθρωτικά και οικονομικά ανεξάρτητη από της Sophia και Shell. Η Technipol θα έχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία του ενεργητικού και τα χαρακτηριστικά εκείνα που θα της επιτρέψουν να λειτουργεί σε συνεχή, βιώσιμη και ανταγωνιστική βάση. Η διεργασία PP και η τεχνολογία καταλύτη της Montedison, που έχουν ήδη αναπτυχθεί ή βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης, πρόκειται να μεταβιβαστούν στην Technipol. Η Technipol θα είναι υπεύθυνη για την παραχώρηση της εκμετάλλευσης, την προσαρμογή και την περαιτέρω ανάπτυξη της τεχνολογίας αυτής. Οποιαδήποτε σχέση μεταξύ της Technipol και της Sophia θα είναι σε ισότιμη βάση και κάτω από τους όρους εκείνους που ισχύουν και για τα τρίτα μέρη. Ειδικότερα, η Technipol αναμένεται να αναλάβει δικές της προσπάθειες έρευνας στον τομέα της διεργασίας PP και της τεχνολογίας των καταλυτών, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό το μέλλον της ως ενεργού δικαιοπάροχου.

(121) Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η δέσμευση με την τεχνολογία PP που προσέφεραν τα μέρη θα έχει ως αποτέλεσμα οι δραστηριότητες μίας από τις δύο ηγετικές τεχνολογίες PP να παραμείνουν εκτός πεδίου επιρροής της Shell και, κατά συνέπεια, να συνεχίσει να αποτελεί ανεξάρτητο και βιώσιμο ανταγωνιστή στην αγορά. Για να εξασφαλιστεί η ουσιαστική εφαρμογή της δέσμευσης αυτής, η Επιτροπή θεωρεί απαραίτητο να τηρείται ενήμερη για την πρόοδο που πραγματοποιείται στον τομέα αυτό βάσει τριμηνιαίων εκθέσεων πριν από την σύσταση της Technipol και ετήσιων εκθέσεων για τα επόμενα τρία έτη. Η φύση των εκθέσεων αυτών περιγράφεται κατωτέρω.

Η πρώτη τριμηνιαία έκθεση για την εφαρμογή της δέσμευσης σχετικά με την τεχνολογία PP θα υποβληθεί εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης. Η έκθεση θα περιγράφει, μεταξύ άλλων, τις λεπτομερείς ενέργειες που πραγματοποιήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας Technipol, τους αναμενόμενους χρηματοοικονομικούς πόρους της εταιρείας, τα υλικά και άυλα στοιχεία του ενεργητικού της, καθώς και τους πιθανούς πόρους από πλευράς προσωπικού Ε και Α, επιστημονικού ή άλλου είδους προσωπικού. Οι επιστολές ή η τεκμηρίωση που αποστέλλονται στους υφιστάμενους δικαιοδόχους και περιγράφουν τη σύσταση της Technipol, καθώς και η αλληλογραφία που έχει σχέση με τις προσπάθειες που έχουν αναληφθεί για την ενθάρρυνση των δικαιοδόχων να μεταφέρουν τις υφιστάμενες συμβάσεις παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης στην Technipol, θα αποτελούν προσάρτημα της εν λόγω έκθεσης.

Η δεύτερη τριμηνιαία έκθεση θα υποβληθεί μετά τη σύσταση της Technipol και μέσα σε επτά μήνες από την ημερομηνία της παρούσας απόφασης. Η έκθεση αυτή θα έχει την ίδια μορφή με την πρώτη τριμηνιαία έκθεση, μόνο που θα αφορά τους οριστικούς χρηματοοικονομικούς πόρους, τα στοιχεία του ενεργητικού και το προσωπικό και λοιπά. Ειδικότερα, θα δοθούν λεπτομέρειες για τις συμβάσεις παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης που πρόκειται να μεταφερθούν, εκείνων που δεν θα μεταφερθούν (παραθέτοντας και τους λόγους) και εκείνων που εκκρεμούν. Θα καθοριστούν επίσης τα αναμενόμενα χρηματοοικονομικά έσοδα από τις συμβάσεις αυτές, όπως επίσης και η χρηματική αμοιβή προς τη Sophia για τη μεταβίβαση των συμβάσεων. Τέλος, θα επισυναφθεί αντίγραφο του ισολογισμού ανοίγματος της εταιρείας, όπως επίσης και του επιχειρηματικού σχεδίου.

Για τα επόμενα τρία χρόνια, θα υποβάλλεται ετήσια έκθεση για την Technipol μέσα σε τρεις μήνες από το τέλος κάθε οικονομικού έτους. Οι εκθέσεις αυτές θα περιλαμβάνουν:

— αντίγραφο των ετήσιων λογαριασμών αποτελεσμάτων χρήσεως για το υπό εξέταση έτος

— χωριστά στοιχεία για τα έσοδα από τις άδειες εκμετάλλευσης σχετικά με συμβάσεις που έχουν μεταβιβαστεί και νέες συμβάσεις που έχουν υπογραφεί από τη σύσταση της εταιρείας

— λεπτομέρειες για άλλου είδους εισοδήματα, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδοτούμενης έρευνας από τρίτα μέρη,

— δαπάνες και εξοπλισμός Ε και Α,

— δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας,

— αριθμός εργαζομένων, κατανεμημένων σε προσωπικό Ε και Α, επιστημονικό και άλλου είδους προσωπικό,

— πωλήσεις καταλυτών κατ' όγκο και κατ' αξία,

— συνοπτική παρουσίαση των εμπορικών και επιστημονικών δραστηριοτήτων της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του έτους.

Τέλος, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της τη θέση των μερών σχετικά με την αναθεώρηση των δεσμεύσεων για την τεχνολογία (σημείο 3 της δέσμευσης των μερών) και επιβεβαιώνει την προθυμία της να αναλάβει μία τέτοια αναθεώρηση σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία του ανταγωνισμού.

(122) Η δέσμευση των μερών όσον αφορά την τεχνολογία PP έχει επίσης πολύ μεγάλη σχέση με την αξιολόγηση της θέσης της Sophia στην αγορά τεχνολογίας PP, όπου η Επιτροπή εντόπισε την ύπαρξη δυνητικών προβλημάτων ανταγωνισμού λόγω του μεγέθους της Sophia, των δεσμών της κοινής επιχείρησης και ειδικότερα της κυριαρχίας της στην αγορά τεχνολογίας PP. Η δέσμευση όσον αφορά την τεχνολογία PP, καθώς και εκείνη των μερών που αφορά την Montefina, που θα καταστήσουν ικανή την Montefina να ανταγωνιστεί αποτελεσματικά με τη Sophia, θα έχουν ως αποτέλεσμα να εξαλειφθούν οι φόβοι της Επιτροπής όσον αφορά την αγορά παραγωγής PP.

VI. ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

(123) Για τους λόγους που εξηγήθηκαν ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η προτεινόμενη συγκέντρωση, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με την προσθήκη των δεσμεύσεων που ανέλαβαν τα μέρη, δεν θα οδηγήσει στη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης στις αγορές τεχνολογίας PP και παραγωγής και πώλησης PP, με αποτέλεσμα τον περιορισμό στην άσκηση αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο εσωτερικό της κοινής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφος 3 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων. Η συγκέντρωση μπορεί, κατά συνέπεια, να κηρυχθεί ως συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, υπό την προϋπόθεση της πλήρους συμμόρφωσης με τους όρους και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 8 πάραγραφος 2 του κανονισμού περί συγκεντρώσεων.

(124) Η εν λόγω απόφαση δεν επηρεάζει την εφαρμογή των γενικών κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού σε προϋπάρχουσες επιχειρήσεις, καθώς και προϋπάρχουσες συμβατικές ρυθμίσεις μεταξύ των μερών της προτεινόμενης συγκέντρωσης και τρίτων, ειδικότερα όσον αφορά την εφαρμογή των δεσμεύσεων των μερών σχετικά με το μέλλον της κοινής επιχείρησης Montefina,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κοινοποιηθείσα συγκέντρωση μεταξύ της Shell Petroleum NV και Montedison Nederland NV κηρύσσεται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι και οι υποχρεώσεις που περιέχονται στις δεσμεύσεις των μερών απέναντι στην Επιτροπή και που περιλαμβάνονται στην αιτιολογική σκέψη 116 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Τα μέρη υποχρεούνται να ενημερώνουν την Επιτροπή για την εφαρμογή των δεσμεύσεων που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 116 της παρούσας απόφασης, με βάση τις τριμηνιαίες και ετήσιες εκθέσεις που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 121 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η απόφαση αυτή απευθύνεται στις:

Shell Petroleum NV,
30 Carel van Bylandtlaan,
NL-The Hague,

και

Montedison Nederland NV,
c/o Montecatini SpA,
Foro Buonaparte 31,
IT-20121 Milano.

Βρυξέλλες, 8 Ιουνίου 1994.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής